

## 2020 MAJANDUSAASTA ARUANNE

Nimi	MTÜ Eesti Liikluskindlustuse Fond
Registrikood	80206477
Aadress	Mustamäe tee 46, 10621 Tallinn
Telefon	667 1800
Elektronpost	lkf@lkf.ee
Veebileht	<a href="http://www.lkf.ee">www.lkf.ee</a>
Majandusaasta	1. jaanuar - 31. detsember
Juhatuse esimees	Mart Jesse

## SISUKORD

Tegevusaruanne.....	3
Raamatupidamise aastaaruanne .....	8
Finantsseisundi aruanne .....	8
Tulude ja kulude aruanne .....	8
Rahavoogude aruanne .....	9
Netovara muutuste aruanne.....	9
Raamatupidamise aastaaruande lisad.....	10
<i>Lisa 1. Ülevaade olulisematest arvestuspõhimõtetest .....</i>	<i>10</i>
<i>Lisa 2. Juhtkonna olulisemad hinnangud, mida on raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud.....</i>	<i>20</i>
<i>Lisa 3. Riskid ja nende juhtimine .....</i>	<i>21</i>
<i>Lisa 4. Raha.....</i>	<i>27</i>
<i>Lisa 5 . Finantsinvesteeringud.....</i>	<i>28</i>
<i>Lisa 6 . Varad edasikindlustuslepingutest .....</i>	<i>28</i>
<i>Lisa 7. Nõuded kindlustustegevusest ja tegevusest garantiifondina .....</i>	<i>29</i>
<i>Lisa 8. Materiaalne- ja immateriaalne põhivara .....</i>	<i>29</i>
<i>Lisa 9. Muud kohustised .....</i>	<i>30</i>
<i>Lisa 10. Kohustised kindlustustegevusest ja tegevusest garantiifondina.....</i>	<i>30</i>
<i>Lisa 11. Kohustiste ja varade piisavuse test.....</i>	<i>30</i>
<i>Lisa 12. Tulu teenitud kindlustusmaksetest.....</i>	<i>32</i>
<i>Lisa 13. Tulud (va tulu teenitud kindlustusmaksetest, tagasinõuetest) .....</i>	<i>32</i>
<i>Lisa 14. Kulud .....</i>	<i>32</i>
<i>Lisa 15. Neto esinenud kahjunõuded (lisa 10) .....</i>	<i>33</i>
<i>Lisa 16. Kahjude kujunemine .....</i>	<i>34</i>
<i>Lisa 17. Rendilepingud .....</i>	<i>34</i>
<i>Lisa 18. CABAS litsentsileping .....</i>	<i>35</i>
<i>Lisa 19. Tehingud seotud osapooltega.....</i>	<i>35</i>
<i>Lisa 20. Tingimuslikud kohustised.....</i>	<i>37</i>
<i>Lisa 21. Aruandekuupäevajärgsed sündmused .....</i>	<i>37</i>
Sõltumatu vandeaudiitori aruanne .....	38
MTÜ Eesti Liikluskindlustuse Fondi müügitulu vastavalt EMTAK 2008-le.....	39

## TEGEVUSARUANNE

### Üldandmed

Mittetulundusühing Eesti Liikluskindlustuse Fond (LKF) on liikluskindlustuse garantiifond, hüvitusorgan ja Eesti roheline kaardi büroo. LKF tagab liikluskindlustuse süsteemi toimimise, täites liikluskindlustuse seadusest, riigiga sõlmitud halduslepingust ja põhikirjast tulenevaid ülesandeid.

LKFi asutasid kindlustusandjad vastavalt liikluskindlustuse seadusele, ühing registreeriti 29. juunil 2004. aastal. LKF on 1992. aastal asutatud samanimelise avalik-õigusliku isiku õigusjärglane. LKF on registreeritud ja tegutseb Eestis.

### LKF

- ☞ on kindlustuslepinguta sõiduki sundkindlustaja ning piirikindlustuse kindlustusandja
- ☞ hüvitab seaduses ettenähtud juhul liikluskindlustuse juhtumi tõttu tekkinud kahju. Näiteks hüvitab LKF registreerimata ja tuvastamata jäänud mootorsõidukiga tekitatud kahju
- ☞ haldab liikluskindlustuse registrit, milles on teave kõikide Eesti sõidukite liikluskindlustuse lepingute ja liikluskindlustuse juhtumite kohta
- ☞ täidab teabekeskuse ülesandeid, s.t annab klientidele teavet, kellelt nõuda kahju korral kindlustushüvitist
- ☞ on roheline kaardi büroo Eestis, korraldades muu hulgas rahvusvahelise liikluskindlustuse süsteemi toimimist Eestis
- ☞ on liikluskindlustuse garantiifond, võttes vajaduse korral üle pankrotistunud liikluskindlustuse kindlustusandja kohustised
- ☞ korraldab liikluskindlustuse vaidluste lahendamist liikluskindlustuse lepitusorgani kaudu
- ☞ pakub turuüleseid teenuseid nagu liikluskindlustuse kalkulaator, sõiduki remondi normeerimise tarkvara Cabas, liiklusõnnetuste asukohad kaardil jms

LKF on Rohelise Kaardi Büroode Nõukogu (*Council of Bureaux*) liige.

LKF on moodustanud seltsingu MTÜ Eesti Kindlustusseltside Liiduga kindlustussektori koostööülesannete säästlikuks täitmiseks.

### Majandustulemused

LKFi 2020. aasta koondtulemiks kujunes 1 441,1 tuhat eurot kasumit. Eelmise aasta tulem oli 2 819,7 tuhat eurot kasumit. LKFi bilansimaht aruandeperioodi lõpus oli 26 548,9 (2019: 24 638,3) tuhat eurot, mille hulgas netovara suurus oli 21 168,0 (2019: 19 726,9) tuhat eurot.

Põhiliste tegevusvaldkondade panus tulemi kujunemisel oli järgnev:

- ☞ piirikindlustus 20,6 (2019: 40,8) tuhat eurot
- ☞ investeringud 207,3 (2019: 153,9) tuhat eurot
- ☞ edasikindlustus 13,1 (2019: -47,9) tuhat eurot
- ☞ garantiifondi tegevused 1 200,1 (2019: 2 672,9) tuhat eurot.

LKFi liikmemaksude põhiosa suurus oli 3 279,5 (2019: 3 962,6) tuhat eurot. Investeeringute tootlus lunastumiseni oli 0,53% (2019: 0,43%). Finantsinvesteeringute portfelli maht oli perioodi lõpus 16 047,5 (aasta alguses 7 689,3) tuhat eurot.

2020. juhtumiaasta garantiifondi nõuete netosumma oli 1 164,4 (2019: 675,8) tuhat eurot, olles aastaeelarves prognoositust veidi suurem. Tulemust mõjutas üks suurema kahjunõudega juhtum. Aruandeperioodil tehti garantiifondi vahenditest 909 väljamakset summas 887,8 (2019: 843 tk; 708,1) tuhat eurot. LKF alustas 2020. aastal 966 kahjujuhtumi (2019: 1 022) menetlemist, sh 902 juhtumit (2019: 838), mille puhul kahju hüvitamise kohustus on LKFi garantiifondina.

Liikmemaksu summa vähenemine eelmise aastaga võrreldes tuleneb vähenenud nii liikmemaksu baasist kui madalamast maksumäärast. Liikmemaksu baas ehk liikmete kogutud liikluskindlustuse maksed vähenesid 2020. aastal 12,5% võrra 89,2 miljoni euroni. LKFi liikmemaksu põhiosa arvestatakse kahes osas: iga liikme jaoks võrdne fikseeritud makse perioodi kohta (3 000 eurot kuus), millele lisandub kogutud liikluskindlustuse maksete alusel ühtse määra kaudu arvestatud mahuosa. 2020. aastal oli mahuosa suuruseks 3,20% (2019: 3,50%). Aasta kokkuvõttes moodustasid liikmemaksud 3,68% turu mahust (2019: 3,89%). Lisaks koguti liikmetelt liikmemaksu lisaosana 340,3 (2019: 320,4) tuhat eurot sõidukite keretööde normeerimistarkvara CABAS kasutamise eest. 2021. aastal on fikseeritud makse suuruseks 3 000 eurot kuus ja mahuosa määraks 2,65%.

LKFi tegevuskulud aruandeperioodil olid 2 253,5 tuhat eurot, vähenedes võrreldes eelmise aastaga 1,5%. Eelarvega võrreldes jäid perioodi kulud 5% prognoositust väiksemaks.

Kokku arvestati aastaprognosis majandusaastaks 1 192,7 tuhande eurost tulemit, et tagada LKFi netovara piisavus seadusega nõutavas määras. Aasta tulemit mõjutasid positiivselt suuremad laekumised automaatse liikluskindlustuse maksetest 171,8 tuhat eurot, oodatust parem tulemus investeerimistegevusest 223,9 tuhat eurot ning väiksemad kulud liikmetele suunatud tegevustest. Negatiivset mõju avaldasid kaks tavapärasest suurema nõudega kahjujuhtumit, millest üks oli toimunud juba 2019. aastal ning 92,5 tuhande euro võrra vähem laekunud liikmemaks.

### **Organisatsioon ja juhtimine**

LKFi põhikirjalised juhtimisorganid on üldkoosolek, nõukogu ja juhatus. Üldkoosolekul osalevad LKFi liikmed põhimõttel *üks liige - üks hääl*.

### **Nõukogu**

LKFi nõukogu võib olla nelja- kuni kuueliikmeline. Nõukogu liikmete tasud koos maksudega olid aruandeaastal 19,4 (2019: 18,4) tuhat eurot. Aruande koostamise seisuga on nõukogu liikmed Urmas Kivirüüt (esimees) Salva Kindlustuse AS-st, Tiit Kolde If P&C Insurance AS-st, Hiljar Kõiv AAS BTA Baltic Insurance Company Eesti filiaalist, Marek Ratnik ERGO Insurance SE-st, Andri Püvi Compensa Vienna Insurance Group, ADB Eesti filiaalist ja Margus Liigand Swedbank P&C Insurance AS-st.

### **Juhatus**

Neljaliikmelisse juhatusse kuuluvad Mart Jesse, Hillar Lõhmussaar, Andres Piirsalu ja Lauri Potsepp. Juhatus liikmete teenistuslepingud kehtivad kolm aastat kuni 12.09.2022. Juhatus liikmetele arvestatud tasud koos maksudega olid aruandeaastal 326,9 (2019: 292,6) tuhat eurot. Kompensatsiooni suurus juhatus liikme ennetähtaegse tagasikutsumise puhul on võrdne kuue kuu tasuga.

### **Töötajad**

Peale juhatus liikmete töötas organisatsioonis aruandeperioodi lõpu seisuga 21 töötajat (2019: 20) täiskohaks ümardatult, kelle töötasu koos maksudega oli aruandeperioodil 754,5 (2019: 686,7) tuhat eurot.

### **Põhilised arengud 2020. aastal**

Liikluskindlustuse direktiivi uuendamine. Euroopa Komisjon on algatanud liikluskindlustuse direktiivi muutmise, mis vastuvõtmisel oleks tinginud liikluskindlustuse seaduse uuendamise. Kevadel alanud koroonakriisi tõttu vähenes direktiivi muutmise prioriteetsus ja seda ei võetud vastu. Kuna direktiivi sõnastuse osas on vaidlused ka Euroopa Komisjoni ja Euroopa Parlamendi vahel, pole hetkel teada, millal direktiiv vastu võetakse. Liikluskindlustuse direktiivi muudatuste jõustumise järel allutatakse kindlustusandja koduriigi garantiifondile ka liikme piiriülese tegevuse käigus võetud riskid.

Valmistumine raamatupidamisstandardi IFRS17 jõustumiseks. 1. jaanuarist 2023 hakkab kehtima uus raamatupidamisstandard IFRS17, mis muudab ulatuslikult kindlustuslepingutele raamatupidamisarvestuse meetoodikat. Uuele standardile ülemineku ettevalmistuste raames oli kavas aktiivne koostöö kindlustusandjate asjatundjatega, aga COVID-19 pidurdas mõnevõrra selle plaani realiseerumist. Üksikuid kohtumisi siiski oli ja töö jätkub ka 2021. aastal. Paralleelselt on kavas leppida kokku kindlustusandjatele turuülestes meetodikates vastavalt vajadusele, samuti terminoloogias ja lõpuks ka uue standardi jõustumise järel kogutava turustatistika sisu ja meetodikas.

Analüüsisime võimalusi täiendavate kesksete IT teenuse pakkumiseks, sõelale jäi vajadus luua turuülene liiklusõnnetuste teadete kogumise rakendus, mille teostegemine sai lülitatud järgmise aasta tööplaani. Laiendasime kindlustusandjatele riiklike registrite andmeid vahendavaid teenuseid. Nüüd saab kindlustusjuhtumit käsitlev kindlustusandja Haigekassa andmekogudes leivad andmed kätte elektrooniliselt, vastavaid päringuid pole vaja enam teha kirja teel või küsida dokumente kliendilt. Samuti saavad kindlustusandjad nüüd kasutada sõidukite läbisõiduandmeid liiklusregistrist, varakindlustusega seoses on võimalik kasutada ehitiste andmeid ehitisregistrist. Viisime läbi liikluskindlustuse registri ISKE auditi ja uuendame kontori taristut võimaldamaks tõhusamat kaugtööd.

Liikluskindlustuse andmete kasutatavuse ja kvaliteedi tõstmine. Andmete kasutatavuse välja selgitamiseks küsitlesime kindlustusandjate juures tegutsevaid liikluskindlustusega tegelevaid spetsialiste. Tulemuste kokkuvõtte alusel lahendasime esinenud probleeme ja tõrkeid vastavalt iga konkreetse kindlustusandja soovidele, sh aitasime laiemalt kasutusele võtta andmeladu. 2021. aasta künnisel valmis ka perioodiliste kohustuste registris kajastamise kvaliteedi automaatkontrolli prototüüp. Selle vahendi käivitamine on kavas 2021. aasta jooksul.

Liikluskindlustuse töövõimetushüvitise ja ülalpidamishüvitise arvutamise üks sisend on kannatanu netotulu enne õnnetust. Liikluskindlustuse seadus sätestab üldreeglid netotulu leidmiseks. Samas on vaja üldreeglite kõrvale täpsustatud reegleid käitumiseks erinevates elulistest olukordades. Koostöös kindlustusandjatega panime 2020. aastal kirja netotulu arvutamise meetodika koos näidetega. Samuti alustasime netotulu arvutamise abivahendi loomist. 2020. aastal võtsid kindlustusandjad vahendi osaliselt kasutusele. Kogu funktsionaalsus võetakse kasutusele 2021. aastal.

Kahjuennetuse tegevuspõhimõtete analüüsimine. See töö eeldanuks aktiivset suhtlust kindlustusandjatega, mis COVID-19 tõttu jäi osaliselt tagaplaanile. Jätkame tegevusega 2021. aastal.

Liikluskindlustuse isikukahju nõuete käsitlemisel tuleb vastused leida väga erinevatele kannatanu tervisega seotud küsimustele. Tihti on need hinnangud, mis nõuavad erinevate arsti-erialade teadmisi ja kogemusi. 2020. aastal sõlmis Eesti Kindlustusseltside Liit Eesti Kohtuekspertiisi Instituudiga koostöölepingu, mille alusel saavad seltsid tellida mugavalt hinnanguid. Lepingu lisaks on ka tavalised küsimused ekspordile. Lisaks kaardistasime seltside senised koostööpartnerid arstlike hinnangute andmisel.

Alates 2020. aasta jaanuari keskpaigast saadab LKF meeldetuletused neile, kel leping on jäänud uuendamata. Meeldetuletused saavad need, kelle e-posti aadress on LKFi teada ning sõiduki andmete põhjal võiks eeldada huvi pideva kindlustuskaitse järgi. Teenuse pakkumise esimesel aastal saatsime üle 19 000 meeldetuletuse, 66% meeldetuletuse saajatest sõlmis kindlustuslepingu.

Tihti küsitakse LKFit arvamust, mis seisukohal on LKF mingis liikluskindlustuse kahju hüvitamist puudutavas küsimuses. LKF annab saadud sisendi põhjal oma arvamuse. 2020. aastal koostasime need arvamused ühte dokumenti nii, et meie liikmed saaks neid mugavalt kasutada. Samuti lõime tööprotsessi, mis tagab, et see dokument täieneb jooksvalt. Näiteks esimeses, 2020. aasta juuni avaldatud dokumendis oli 34 näidet. 2021. aasta märtsiks oleme avaldanud juba 64 näidet.

### ***Põhilised arengud 2021. aastal***

Kui võetakse vastu liikluskindlustuse direktiivi muudatused, järgneb sellele liikluskindlustuse seaduse uuendamine. Toetame seaduse muutmisel Rahandusministeeriumi ja anname koostöös liikmetega sisendi seaduse muutmiseks viisil, mis tagab liikluskindlustuse süsteemi jätkuva efektiivse toimimise. Muudatuste käigus soovime parandada ka praktikas seaduses ilmnenuid muud vajakajäämised.

Jätkame arendusi liikluskindlustuseta sõitjate arvu vähendamiseks. Tõhustame 2020. aastal käivitatud uuendamata lepingu meeldetuletuste saatmist laiendades teate saajate ringi. Püüame leida võimalusi kindlustuse automaatkontrolliks liikluses ning käivitada liiklejate teavitamine. Uuendame ALK-i e-postiga saadetavaid meeldetuletusi nii, et need oleksid mugavamalt loetavad ja makstavad.

Kahjuennetuse tegevuspõhimõtete analüüsimine. Kahjuennetuse valdkonna arendamine on olnud viimastel aastatel LKFi ja EKsLi liikmete üks prioriteetidest. Seetõttu analüüsimine koostöös liikmetega,

kuidas laiendada ja tõhustada kahjuennetuse alast koostööd. Töö tulemina soovime jõuda kahjuennetuse uue kontseptsiooni kinnitamiseni.

Ajakohastame LKFi klienditeenindusprotsesse. Koroonaviirusest tingitud kodukontori perioodi tõi välja tööprotsessid, kus protsessi sujuvus oli tagatud teabe paberile trükkimisega. Uuendame teenindusprotsesse, sh näiteks kahjukäsitus, tagasinõuete esitamine, lepitus, automaatne liikluskindlustus nii, et need toimivad paberivabalt.

Teeme ära 2020. aastal koroonaviirusest tingitud eriolukorra tõttu ära jäänud projekti, mille käigus kontrollime kindlustusandjate tellimusel sõidukite remondi kvaliteeti. Kutsume hulga hiljuti kindlustushüvitise eest remonditud sõidukeid kontrolli eesmärgiga saada hinnang, kas sõiduki remont teostatakse kvaliteetselt ja kas remondiettevõtte esitatud arve vastab tehtud töödele.

Peale ületurulise netotulu arvutamise meetodika ja abivahendi kasutusele võtmist saame analüüsida millised liikluskindlustuse isikukahju puudutavad meetodikad ja abivahendid on veel võimalikud. Peale analüüsi on võimalik alustada meetodika koostamist ja sellele järgnevalt abivahendi loomist

IT teenuste arendamine. Loomes koostöös kindlustusandjatega pilootprojekti korras abivahendi kliendile liiklusõnnetuse andmete kogumiseks ja seltsile esitamiseks („liiklusõnnetuse äpp“). Viime liikluskindlustuse registri andmete baasil läbi projekti tehisintellekti kasutatavuse uurimiseks liikluskindlustuse garantiifondi funktsioonide raames. Loomes kindlustusandjatele täiendavaid võimalusi kasutada riiklike registrite andmeid liikluskindlustuse väliselt, sh. tuleohutuse andmed Päästeametist. Uuendame kontori infrastruktuuri koosolekute ja koolituste läbiviimiseks olukorras, kus osad või kõik kuulajad osalevad sellel eemalt.

Valmistume raamatupidamisstandardi IFRS17 jõustumiseks. Kindlustusandja tulemuslikkuse mõõtmine muutub ja kasutusele võetakse uued terminid. Teeme koostööd liikmetega, et tõlgendada ja rakendada standardit sarnaselt ning ühtlustada kasutatav eestikeelne terminoloogia. Otsime lahendusi turuülese statistika võrreldavuse säilitamiseks (Statistikaameti ja EKSL/LKFi avaldatav statistika jne). Viime LKFi raamatupidamise vastavusse uue standardiga

Liikluskindlustuse andmete kvaliteedi kontrolli taaskäivitamine. LKFi on loomisel tehniline lahendus, mis võimaldab operatiivselt tuvastada vajakajäämised liikluskindlustuse annuiteetide andmete edastamisel. Käivitame selle lahenduse 2021. aastal.

Geoinfosüsteemide arendamine. LKFi-i veebilehel on kaart liiklusõnnetuste andmetega. Selle kaardi tehnoloogia on vananenud ja tuleb uuendada. Uuendamise käigus loome lisaks kasutusmugavuse tõstmisele uusi funktsionaalsusi, mis vähendavad LKFi-i töömahtu päringutele vastamisel ja võimaldavad kasutajatel senisest tõhusamalt andmeid kasutada

Analüüsime liiklusrikkumiste seoseid liikluskindlustuse kahjusagedusega. Viime koostöös politsei ja transpordiametiga läbi analüüsi, mille käigus tuvastame, kas liiklusrikkumised on korrelatsioonis ka liikluskindlustuse kahjusagedusega. Analüüsi tulemuste järgselt selgitame välja kindlustusandjate huvi ja seadusandja valmisoleku andmete jagamiseks, et võimaldada kindlustusandjatele juurdepääs liiklusrikkumiste andmetele nende kasutamiseks riski hindamisel.

Liikluskindlustuse regulaarsete statistikapäringute korrastamine Erinevatel liikluskindlustuse statistika tarbijatel on erinevad ootused andmete sisu osas. Samuti on kasutusel erinevad aruannete formaadid. Eesmärgiga täpsustada, kas konkreetsed tarbijatele edastatud andmed vastavad ootusele ning ühtlasi olla valmis erinevusi tõhusalt ja tulemuslikult selgitama on kavas üle vaadata kõik standardsed andmepäringud, mille alusel LKFi andmeid avalikkuse ning oma liikmetega jagab.

Liikluskindlustuse kindlustusmaks andmete kvaliteedi ja võrreldavuse säilitamine liikluskindlustuse registris ja aruannetes. Vahendustegevuse tasustamise muutmise praktikas on kaasa toonud asjaolu, kus liikluskindlustuse registris kajastatakse kindlustusmaksena samaaegselt nii neto- kui ka brutomakset, mõjutades seeläbi nii registri andmete võrreldavust kui ka liikmemaksu arvutamist. Analüüsime võimalusi probleemist ülesaamiseks.

**Olulisemad finantsnäitajad**

<b>31. detsembri seisuga või aasta kohta</b>		
tuhanded eurod, va suhtarvud	2020	2019
<b>Aruandeperioodi kohta</b>		
Tulu liikmemaksu põhiosast	3 279	3 963
Tulu kindlustusmaksetest	964	1 065
Bruto kahjunõuded	-1 518	-505
Bruto kulud	-2 254	-2 287
<b>Perioodi lõpu seis</b>		
Varad kokku	26 549	24 638
Investeeringute osatähtsus varades	60%	31%
Netovara osatähtsus varades	80%	80%
Kindlustustehniliste eraldiste osatähtsus varades	19%	19%
<b>Tulemuslikkust väljendavad näitajad</b>		
Investeeringute tulem	10	31
Perioodi koondtulem	1 441	2 820
Netovaratootlus	6%	15%
Varade tootlus	5%	12%
Investeeringute tootlus lunastumiseni	0,53%	0,43%
<b>Turu koondnäitajad</b>		
Turuosaliste liikluskindlustuse eraldised	159 909	163 599
Netovara	21 168	19 727
Nõutav omavahendite miinimum (≥ 10%, LKindIS § 71 (2))	13,2%	12,1%
Liikmemaksu baas aasta algusest	89 170	101 903
Efektiivne liikmemaksu põhiosa määr	3,68%	3,89%

**Finantsnäitajate selgitused:**

bruto kahjunõuded	makstud kahjud – tagasinõuded + eraldise muutus
netovara tootlus	perioodi tulem / perioodi keskmine netovara
varade tootlus	perioodi tulem / perioodi keskmine varade maht
investeeringute tootlus	investeeringute tulem / perioodi keskmine investeeringuportfelli maht
efektiivne liikmemaksu määr	liikmemaks / liikmemaksu baas (e liikmete kogutud kindlustusmaksed)

## RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

### FINANTSSEISUNDI ARUANNE

VARA	31.12.2020	31.12.2019	Lisa
Raha- ja pangakontod	7 985 296	14 528 441	4
<b>Finantsinvesteeringud</b>	<b>16 047 509</b>	<b>7 689 291</b>	5
sh. õiglasest väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande laenud ja nõuded (tähtajalised hoiused)	15 045 552	6 486 534	
Varad edasikindlustuslepingutest	402 915	30 180	6
Nõuded kindlustustegevusest ja muud nõuded	2 031 479	2 223 627	7
Põhivarad	81 667	166 749	8
<b>VARA KOKKU</b>	<b>26 548 866</b>	<b>24 638 288</b>	
<b>KOHUSTISED JA NETOVARA</b>			
<b>Kohustised</b>	<b>5 380 855</b>	<b>4 911 408</b>	
Kohustised kindlustustegevusest	5 173 770	4 627 028	10
sh. kohustised kindlustuslepingutest	2 330 450	2 487 893	
kohustised tegevusest garantiifondina	2 843 320	2 139 135	
Muud kohustised	159 833	166 467	9
Rendikohustised	47 252	117 913	9
<b>Netovara</b>	<b>21 168 011</b>	<b>19 726 880</b>	
Ülekantud netovara ühingu loomisel	4 723 085	4 723 085	
Muud reservid	255 647	255 647	
Õiglasest väärtuse reserv finantsvaradele	360 868	0	
Eelmiste perioodide tulem	14 601 093	11 928 444	
Aruandeperioodi tulem	1 227 318	2 819 704	
<b>KOHUSTISED JA NETOVARA KOKKU</b>	<b>26 548 866</b>	<b>24 638 288</b>	

### TULUDE JA KULUDE ARUANNE

	2020	2019	Lisa
<b>TULUD</b>			
Tulu teenitud kindlustusmaksetest	963 636	1 065 103	12
sh. piirikindlustuse kindlustusmaksed	21 877	42 194	
automaatkindlustuse kindlustusmaksed	941 759	1 022 909	
Tulu liikmemaksust	3 619 722	4 283 037	13,19
Edasikindlustuse maksed	-101 111	-101 111	
Tulu finantsinvesteeringutelt	10 118	31 461	5
Muu tulu	130 830	151 407	9
<b>Tulud kokku</b>	<b>4 623 195</b>	<b>5 429 897</b>	
Kahjunõuded	-1 518 441	-505 195	
Edasikindlustaja osa kahjunõuetes	376 082	10 486	
<b>Neto esinenud kahjunõuded</b>	<b>-1 142 359</b>	<b>-494 709</b>	15
<b>KULUD</b>			
Nõude käsitlemise kulu	-253 726	-240 693	
Administratiivkulu	-1 442 292	-1 433 969	
Muu tegevuskulu	-557 500	-612 671	
<b>Kulud kokku</b>	<b>-2 253 518</b>	<b>-2 287 333</b>	14
<b>ARUANDEPERIOODI TULEM</b>	<b>1 227 318</b>	<b>2 647 855</b>	
<b>MUU KOONDTULEM</b>			
Investeeringuportfelli väärtuse muutus	213 813	171 849	5
<b>ARUANDEPERIOODI KOONDTULEM</b>	<b>1 441 131</b>	<b>2 819 704</b>	

Lisad lehekülgedel 10 kuni 37 on raamatupidamise aruande lahutamatud osad.



## RAHAVOOGUDE ARUANNE

(sisse +, välja -)	2020	2019	Lisa
<b>Rahavood põhitegevusest</b>	<b>1 682 491</b>	<b>2 738 764</b>	
Laekunud liikmemaks	3 654 912	4 330 868	
Laekunud kindlustusmaksed	22 836	42 038	
Laekunud automaatse sundkindlustuse maksed	946 676	1 031 345	
Laekunud muud tulud	352 311	313 404	
Laekunud tagasinõuded	482 921	689 448	
Makstud kahjunõuded	-1 266 843	-1 197 899	
Makstud edasikindlustuse makse	-101 111	-101 111	
Makstud edasikindlustusvõtjatele	-56 522	-104 276	
Laekunud edasikindlustusandjatelt	117	13 341	
Laekunud edasikindlustusvõtjatelt	0	59 859	
Makstud tegevuskulud	-2 352 806	-2 338 253	
<b>Rahavood investeerimistegevusest</b>	<b>-8 178 614</b>	<b>173 157</b>	
Intresside laekumine	221 309	164 105	
Võlakirjade soetus	-9 492 198	-2 988 421	
Võlakirjade müük	918 162	3 501 003	
Tähtajalise hoiuste avamine	-1 000 000	-1 200 000	
Tähtajalise hoiuste lõppemine	1 200 000	700 000	
Põhivara soetus	-25 888	-3 531	
<b>Rahavood finantseerimistegevusest</b>	<b>-69 719</b>	<b>-68 350</b>	
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed	-69 719	-68 350	
<b>Rahavood kokku</b>	<b>-6 565 842</b>	<b>2 843 570</b>	
Raha perioodi alguses	14 528 441	11 677 735	
Valuutakursi muutus	22 698	7 136	
<b>RAHA PERIOODI LÕPUS</b>	<b>7 985 296</b>	<b>14 528 441</b>	<b>4</b>

## NETOVARA MUUTUSTE ARUANNE

	Ülekantud netovara ühingu loomisel	Reservid	Õiglase väärtuse reserv finantsvaradele	Eelmiste perioodide koondtulem	Aruandeperioodi tulem	Kokku
<b>NETOVARA 01.01.2019</b>	<b>4 723 085</b>	<b>255 647</b>	<b>0</b>	<b>9 696 089</b>	<b>2 232 355</b>	<b>16 907 176</b>
Eelmiste perioodide koondtulem	0	0	0	2 232 355	-2 232 355	0
Aruandeperioodi tulem	0	0	0	0	2 647 855	2 647 855
Muu koondtulem	0	0	0	0	171 849	171 849
<b>NETOVARA 31.12.2019</b>	<b>4 723 085</b>	<b>255 647</b>	<b>0</b>	<b>11 928 444</b>	<b>2 819 704</b>	<b>19 726 880</b>
Eelmiste perioodide koondtulem	0	0	0	2 819 704	-2 819 704	0
Aruandeperioodi tulem	0	0	0	0	1 227 318	1 227 318
Muu koondtulem	0	0	360 868	-147 055	0	213 813
<b>NETOVARA 31.12.2020</b>	<b>4 723 085</b>	<b>255 647</b>	<b>360 868</b>	<b>14 601 093</b>	<b>1 227 318</b>	<b>21 168 011</b>

Lisad lehekülgedel 10 kuni 37 on raamatupidamise aruande lahutamatud osad.

## RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

### Lisa 1. Ülevaade olulisematest arvestuspõhimõtetest

#### *Üldine informatsioon*

Mittetulundusühingu Eesti Liikluskindlustuse Fond (LKF) asutasid kindlustusandjad vastavalt liikluskindlustuse seadusele, ühing registreeriti 29. juunil 2004 ja on 1992. aastal asutatud avalik-õigusliku isiku õigusjärglane. LKFi juriidiline aadress on Mustamäe tee 46, 10621 Tallinn.

Aruande kinnitamise seisuga on LKFi liikmeteks järgmised Eestis tegutsevad kahjukindlustusseltsid:

AAS BTA Baltic Insurance Company Eesti filiaal, AB "Lietuvos draudimas" Eesti filiaal, Akciné draudimo bendrové "Gjensidige" Eesti filiaal, AS Inges Kindlustus, AS LHV Kindlustus, Compensa Vienna Insurance Group, ADB Eesti filiaal, ERGO Insurance SE, If P&C Insurance AS, QBE Europe SA/NV, Salva Kindlustuse AS, Swedbank P&C Insurance AS.

LKF on liikluskindlustuse süsteemi toimimist toetavaid teenuseid osutav organisatsioon. LKF pakub kindlustuskatet tavapärasest kindlustustegevusest erinevalt:

- ☞ liikluskindlustuse seadus sätestab olukorrad, millal LKF peab kindlustuskaitse andma (piirikindlustus, automaatne liikluskindlustus) või kahju hüvitama (garantiifondi roll);
- ☞ edasikindlustuse lepingutest tulenevalt andis LKF kindlustuskatet lepinguaastatel 1996 kuni 2004.

Juhatus koostas ja allkirjastas raamatupidamise aruande 31. märtsil 2021. aastal. Majandusaasta aruande, mille osaks on ka raamatupidamise aastaaruanne, kinnitab mittetulundusühingu üldkoosolek. Üldkoosolekul on õigus juhatuse koostatud aruanne jätta heaks kiitmata ja nõuda uue aruande koostamist.

#### *Koostamise alused*

LKFi 2020. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega (edaspidi IFRS EL) nii nagu need on vastu võetud Euroopa Liidus. Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist, välja arvatud õiglasel väärtuses kajastatavad finantsvarad.

Raamatupidamise aastaaruande koostamine kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega nõuab hinnangute ja eelduste põhjal otsuste tegemist. Tehtud otsused ja hinnangud avaldavad mõju bilansipäeva seisuga esitatud LKFi varadele ja kohustistele ning tuludele ja kuludele. Positsioonid, mille väärtuse leidmisel on kasutatud juhtkonna hinnanguid on toodud lisas 2.

Aruandes esitatud väärtused on ümardatud ühe euro täpsuseni, kui ei ole märgitud teisiti.

#### *Muudatused arvestuspõhimõtetes ja avalikustatavas teabes*

Arvestuspõhimõtteid on rakendatud järjepidevalt kõigil aruandes esitatud perioodidel, välja arvatud järgnevad uued ja/või muudetud IFRS-id, mida on rakendatud alates 1. jaanuarist 2020:

IAS 1 „Finantsaruannete esitamine“ ja IAS 8 „Arvestusmeetodid, arvestushinnangute muutused ja vead“ muudatused: mõiste 'oluline' definitsioon Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2020 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. Muudatustega täpsustatakse mõiste 'oluline' definitsiooni, selle kasutamist ning definitsiooniga kaasnevaid selgitusi. Uue definitsiooni kohaselt loetakse informatsioon oluliseks, kui võib põhjendatult eeldada, et selle väljajätmine, väärkajastamine või varjamine võiks mõjutada otsuseid, mida avalike finantsaruannete kasutajad teevad. Samuti on täiendatud definitsiooniga kaasnevaid selgitusi. Muudatustega tagatakse ka see, et mõistet kasutatakse kõigis IFRS-ides samas tähenduses.

LKF on veendunud, et kõik oluline informatsioon, mis puudutab LKFi tegevust ning majandusnäitajaid on aruannetes piisavalt esiletõstetud ning lahtikirjutatud.

Viitintressimäärade (IBOR) reform - IFRS 9, IAS 39 ja IFRS 7 (muudatused). 2019. aasta septembris võttis IASB vastu muudatused standardites IFRS 9, IAS 39 ja IFRS 7, mis lõpetas esimese etapi tegevustest, mis on seotud pankadevaheliste intressimäärade reformi (IBOR) mõjuga finantsaruandlusele. Muudatuste

teises etapis tegeletakse küsimustega, mis võivad mõjutada finantsaruandlust, kui tänane viitintressimäär asendatakse riskivaba intressimääraga (RFR). Avaldatud muudatused käsitlevad reformi mõju teatud IFRS 9 ja IAS 39 riskimaandamis arvestuse nõuetele, mis eeldavad tulevikku suunatud analüüsi ning mõjutavad finantsaruandlust intressimäära asendamisele eelneval perioodil. Lisaks IFRS 7-s täiendavad nõuded intressimäärade reformist tuleneva ebakindluse avalikustamise osas.

LKFiil puuduvad aruandeaastal (ja ka võrdlusperioodil) riskimaadamisinstrumendid, mida nimetatud muudatus mõjutas.

IFRS 16 „Rendilepingud“ – COVID 19 seotud rendisoodustused (muudatus) ) 2021. aasta veebruaris tegi IASB ametliku ettepaneku pikendada rendisoodustuste kehtivust aasta võrra, st lubada soodustuste rakendamist rendimaksetele, mis kuulusid algselt tasumisele hiljemalt 30. juunil 2022 (mitte 30. juunil 2021, nagu varem). LKFiil puudus vajadus antud muudatust kasutada.

***Uued rahvusvahelised finantsaruandlusstandardid ja tõlgendused, mis on vastuvõetud kuid veel jõustumata ja ei kehti 31. detsembril 2020 lõppenud aastaaruande perioodi kohta ja seetõttu pole neid käesoleva aruande koostamisel rakendatud***

IFRS 17 „Kindlustuslepingud“ Standardit kohaldatakse 1. jaanuaril 2021 või hiljem algavatele aruandeperioodidele. Kui varem on rakendatud nii IFRS 15 kui ka IFRS 9, on lubatud ka ennetähtaegne rakendamine. 2020. aasta märtsikuus toimunud koosolekul otsustas IASB lükata standardi jõustumise kuupäeva edasi aastasse 2023. Standardiga IFRS 17 kehtestatakse väljastatud kindlustuslepingute kajastamise, mõõtmise, esitamise ja avalikustamise põhimõtted. Standardi kohaselt tuleks kajastata sarnaste põhimõtete alusel ka edasikindlustuslepinguid ning väljastatud valikulise kasumiosalusega investeerimislepinguid. Eesmärk on tagada, et ettevõtted esitaks nõutud andmeid viisil, mis annaks kõnealustest lepingutest usaldusväärse ülevaate. See informatsioon võimaldab finantsaruannete kasutajatel hinnata IFRS 17 rakendusallas kuuluvate lepingute mõju ettevõtte finantsseisundile, majandustulemustele ja rahavoogudele. EL ei ole kõnealust standardit veel heaks kiitnud.

Kuigi LKF ei ole veel lõpetanud standardi IFRS 17 võimaliku mõju hindamist, ei avalda uue standardi esmakordne rakendamine juhatuse hinnangul ettevõtte varade ja kohustiste hindamisele olulist mõju, küll aga muutub põhjaruannete esitusviis ning nendest tulenevalt uued kohustitlikud lisad koos selgitustega. Lisaks tuleb kasutatud hinnanguid ja eeldusi veelgi rohkem raamatupidamise aruande lisades avalikustada.

IFRS 17 „Kindlustuslepingud (muudatused)“, IFRS 4 „Kindlustuslepingud (muudatused)“ IFRS 17 muudatused jõustuvad tagasiulatuvalt 1. jaanuaril 2023 või hiljem algavatel aruandeperioodidel, varasem rakendamine on lubatud. Muudatuste eesmärk on aidata ettevõtetel standardit rakendada. Eelkõige on muudatuste eesmärk vähendada kulusid ning muuta üleminek uuele standardile lihtsamaks, lükates edasi standardi jõustumiskuupäeva 2023.

IFRS 4 muudatustega lükatakse edasi ajutise vabastuse kuupäeva, mis on seotud IFRS 9 „Finantsinstrumendid“ rakendamisega, uus kuupäev on 1. jaanuaril 2023 või hiljem. EL ei ole muudatusi veel heaks kiitnud.

IAS 1 „Finantsaruannete esitamine“ muudatused: kohustuste klassifitseerimine lühiajalisteks või pikaajalisteks. Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2022 või hiljem algavatele aruandeperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. COVID-19 pandeemia tõttu on IASB lükanud standardi jõustumise kuupäeva aasta võrra edasi 1. jaanuarile 2023, et anda ettevõtetele rohkem aega kohustiste liigitamisel kaasnevate muudatuste rakendamiseks. Muudatuste eesmärk on tagada finantsaruannete parem võrreldavus, aidates ettevõtetel määrata, kas võlad ja muud kohustused, mille maksetähtpäev ei ole kindel, tuleb finantsseisundi aruandes klassifitseerida lühi- või pikaajalisteks. Muudatused mõjutavad kohustuste esitusviisi finantsseisundi aruandes ega muuda eksisteerivaid nõudeid, mis puudutavad vara, kohustise, tulu või kulu mõõtmist, kajastamise aega või avalikustatavat infot. EL ei ole neid muudatusi veel heaks kiitnud.

IAS 1 „Finantsaruannete esitamine“ ja IFRS-ide rakendusjuhendi nr 2 muudatused: arvestuspõhimõtete avalikustamine. Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2023 või hiljem algavatele aruandeperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. Muudatustega antakse juhiseid selle kohta, kuidas otsustada, milline informatsioon on avalikustamiseks piisavalt oluline. IAS 1 muudatustega asendatakse nõue avalikustada 'peamised' arvestuspõhimõtted nõudega avalikustada 'olulisemad' arvestuspõhimõtted. Rakendusjuhendisse on lisatud ka täpsemad suunised ja näited, mis peaksid aitama otsustada, milline informatsioon on avalikustamiseks piisavalt oluline. EL ei ole kõnealuseid muudatusi veel heaks kiitnud.

IAS 8 „Arvestusmeetodid, arvestushinnangute muutused ja vead“ muudatused: mõiste 'arvestushinnang' definitsioon. Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2023 või hiljem algavatele aruandeperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. Muudatused puudutavad kõiki 1. jaanuaril 2023 või hiljem arvestuspõhimõtetes ja arvestushinnangutes toimuvaid muutusi. Uue definitsiooni kohaselt on arvestushinnang raamatupidamise aastaaruandes kajastuv rahaline summa, mille mõõtmisel esineb hinnangu ebakindlus. Samuti täpsustatakse muudatustega, mis on arvestushinnangute muutused ning kuidas need erinevad muutustest arvestuspõhimõtetes ja vigade korrigeerimisest. EL ei ole kõnealuseid muudatusi veel heaks kiitnud.

LKFi hinnangul ei avalda eelpool nimetatud standardite muudatused LKFi raamatupidamise aruandele olulist mõju.

Lisaks eeltoodule rakenduvad järgmistel perioodidel standardid ja tõlgendused, mis ei oma LKFi jaoks mõju:

IFRS 10 „Konsolideeritud finantsaruanded“ ja IAS 28 „Investeeringud sidus- ja ühisettevõtetesse“ muudatused: varade müügi ja üleandmise tehingud investori ja tema sidus- või ühisettevõtete vahel;

Veel on IASB välja andnud muudatuste kogumiku „Iga-aastased IFRS-ide parandused ajavahemikuks 2018–2020“. Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2022 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. Kõnealuseid muudatusi pole EL veel heaks kiitnud. Muudatused puudutavad standardeid IFRS 3 „Äriühendused (muudatused)“, IAS 16 „Materiaalne põhivara“ ja IAS 37 „Eraldised, tingimuslikud kohustised ja tingimuslikud varad“. Lisaks pisimuudatused IFRS 1 ja IAS 41 ning IFRS 16 seotud illustreerivad näited.

Intressimäära võrdlusaluse reform – 2. etapp – IFRS 9, IAS 39, IFRS 7, IFRS 4 ja IFRS 16 (muudatused)

2020. aasta augustis avaldas IASB intressimäära võrdlusaluse reformi – 2. etapp, IFRS 9, IAS 39, IFRS 7, IFRS 4 ja IFRS 16 muudatused, lõpetades oma töö vastusena IBORi reformile. Muudatustega nähakse ette ajutised leevendused, mis käsitlevad mõju finantsaruandlusele, kui pankadevaheline pakutav intressimäär (IBOR) asendatakse alternatiivse riskivaba (RFR) intressimääraga. Lisaks IFRS 4 muudatuste eesmärk võimaldada kindlustusandjatel, kes kohaldavad endiselt standardit IAS 39, saada samu maksuvabastusi, mis on ette nähtud IFRS 9 muudatustega. Ka tehakse muudatusi IFRS 7-s „Finantsinstrumendid: avalikustamine“, mis võimaldab finantsaruannete kasutajatel mõista intressimäära võrdlusaluse reformi mõju ettevõtte finantsinstrumentidele ja riskijuhtimis strateegiale. Muudatused kehtivad aruandeaastate suhtes, mis algavad 1. jaanuaril 2021 või hiljem ja mille varasem kohaldamine on lubatud. Kuigi rakendus on tagasiulatuv, ei pea (majandus)üksus eelnevaid perioode korrigeerima. EL ei ole muudatusettepanekuid veel heaks kiitnud.

### **Arvestus- ja esitusvaluuta**

LKFi arvestus- ja esitusvaluuta on euro.

### **Raha ja raha ekvivalendid**

Raha ja raha lähenditena kajastatakse nõudmiseni ning soetamisel kuni 3-kuulise tähtajaga tähtjalisi hoiseid pangas.

### **Välisvaluutapõhised tehingud ja kirjed**

Tehingud välisvaluutas kajastatakse raamatupidamises tehingupäeval kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursi järgi. Aruandes on valuutapõhised varad ja kohustised ümber hinnatud bilansi kuupäeval

kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursi järgi. Välisvaluutatehingutest saadud kasumid ja kahjumid on kajastatud tulude ja kulude aruandes periooditulu- ja kuluna.

### **Finantsvarad**

Alates 01.01.2018 reguleerib finantsvarade klassifitseerimist ja kajastamist IFRS 9, varasema IAS 39 asemel. IFRS 9 nõuab finantsvarade klassifitseerimisel ja edasisel kajastamisel lähtumist investeringuportfelli ärimudelist ja instrumendi rahavoogudest, mille alusel liigitatakse finantsvarad kas võla- või omakapitaliinstrumentideks (IAS 32, teise osapoole seisukohast).

Võlainstrumentide kajastamisel lähtudes rahavoogude juhtimise ärimudelist ja instrumendi rahavoogude näitajatest on IFRS 9 kohaselt kolm võimalust:

- ☞ ärimudeliks on finantsvara hoida eluea lõpuni (st koguda põhiosa ja intresse) ning mitte müüa (üksikud ja väikesemahulised müügid on lubatud) – kajastamine korrigeeritud soetusmaksumuses;
- ☞ ärimudeliks on finantsvara osaliselt hoida (st koguda põhiosa ja intresse) ja aeg-ajalt müüa - intressiarvestus korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil; bilansipäeval ümberhindlus õiglasele väärtusele läbi koondkasumiaruande; instrumendi müügil või eluea lõpul kantakse instrumendiga seoses kogunenud koondkasum (või -kahjum) ümber kasumiaruandesse;
- ☞ ärimudeliks on kauplemine (või instrumendi rahavood sisaldavad muid elemente peale põhiosa ja intressi) – kajastamine õiglane väärtus ümberhindlustega läbi kasumiaruande.

Arvestades praktikat ja eesmärke võlainstrumentidesse (võlakirjad) rahapaigutamisel on LKFi investeringuportfelli ärimudeliks ülaltoodud loetelust punkt kaks, mis nõuab instrumentide õiglase väärtusele muutuse kajastamist läbi koondtulemiarunde. Aruandeperioodi tulemisse kantakse lõplik kogunenud kasum (-kahjum) instrumendi lunastamisel. Siia gruppi kuuluvad finantsvarad võetakse algselt arvele nende õiglases väärtuses (ei sisalda tehingukulusid). Pärast esmast arvele võtmist kajastatakse antud kategooria finantsvarasid nende õiglases väärtuses (ehk turuhinnas) ning väärtuse muutusest tulenevaid kasumeid/kahjumeid kajastatakse tulude ja kulude koondaruandes.

LKFi bilansis olevad laenud ja nõuded (siia kuuluvad ka tähtajalised hoiused) on fikseeritud maksetega finantsvarad, mille ärimudeliks on hoida eluea lõpuni ning mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Laenud ja nõuded võetakse esmalt arvele nende õiglases väärtuses koos tehingukuludega. Edaspidi kajastatakse laenusid ja nõudeid korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemist intressimäära. Võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused kajastatakse tulude ja kulude aruandes.

LKF ei ole aruandeperioodil klassifitseerinud ühtegi finantsvara kategooriasse, kus ärimudeliks on kauplemine.

LKF puuduvad finantsvarad, mida vastaspoole suhtes saaks klassifitseerida omakapitaliinstrumentideks.

Kõik tehingud finantsvaradega kajastatakse tehingu väärtuspäeval. Finantsvarade kajastamine lõpetatakse siis, kui LKF kaotab õiguse finantsvarast tulenevatele rahavoogudele või ta annab kolmandale osapoolele üle varast tulenevad rahavood ning enamiku seotud riskidest ja hüvedest.

IFRS 13-s määratakse kindlaks õiglase väärtuse hindamistehnikate hierarhia, mis põhineb sellel, kas hindamistehnika sisendid on jälgitavad või mitte. Jälgitavad sisendid kajastavad sõltumatutest allikatest saadud turuandmeid; mittejälgitavad sisendid kajastavad ettevõtte oletusi turu kohta. Nende kahte liiki sisendite alusel on loodud järgmine õiglase väärtuse mõõtmise hierarhia:

- ☞ I tase – noteeritud hinnad identsetele varadele või kohustistele aktiivsetel turgudel. See aste hõlmab noteeritud aktsiatega seotud väärtapabereid ja võlainstrumente börsidel, aga ka turuosaliste poolt noteeritud instrumente;
- ☞ II tase – muud sisendid kui 1. astmes sisalduvad noteeritud hinnad, mis on vara või kohustise osas jälgitavad kas otse (hindadena) või kaudselt (on tuletatud hindadest);

- III tase – vara või kohustise sisendid, mis ei põhine jälgitavatel turuandmetel (mittejälgitavad sisendid). See aste hõlmab aktsiainvesteeringuid ja võlainstrumente, millel on suures ulatuses mittejälgitavaid osasid.

Investeeringute õiglaseks väärtuseks on börsil noteeritud väärtpaperite puhul nende viimane ostunoteering. Börsil noteerimata, kuid aktiivsel turul kaubeldavad aktsiad hinnatakse ümber turuhinda viimase teostatud ostutehingu hinna alusel (kui tegu on turutingimustega).

#### ***Finantsvarade allahindluse vajaduse hindamine***

LKF arvestab oma finantsvarade kajastamisel IFRS 9 toodud varade allahindluse nõudeid ning tingimust, et allahindlus tekib vara arvele võtmisel. Allahindlused kajastatakse läbi tulude ja kulude aruande.

Finantsvarade väärtus on langenud, kui hindamise vajadusele viitavad objektiivsed asjaolud, kas mineviku praktikast tulenevalt või hinnangust tulevikus toimuvatele muudatustele ja need omavad usaldusväärset mõõdetavat mõju tuleviku rahavoole. Objektiivne asjaolu, mis viitab väärtuse langusele on ettevõttele kättesaadav informatsioon nagu näiteks:

- võlgniku olulised finantsraskused;
- lepingutingimuste rikkumine, sealhulgas maksete mittetähtaegne laekumine;
- finantsvara aktiivse turu kadumine;
- muu informatsioon, mis viitab olulisele muudatusele oodatud tuleviku rahavoogudes.

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud laenude ja nõuete muutumisest tekkinud kahju on bilansilise maksumuse ja sisemise intressimääraga diskonteeritud tuleviku rahavoogude nüüdisväärtuse vahe. Vara bilansilist maksumust vähendatakse läbi nõuete allahindluse konto ja tekkinud kahju kajastatakse tulude ja kulude aruandes.

Nõuete hindamisel analüüsitakse iga nõuet eraldi, v.a kogumina käsitletavate kahjujuhtumite tagasinõuete ning automaatse liikluskindlustuse (ALK) kindlustusmakse nõuete puhul. Varem alla hinnatud ebatõenäoliste nõuete laekumisi kajastatakse ebatõenäoliste nõuete kulu vähenemisena. Tagasinõuete ja ALK kindlustusmakse nõuete tuleviku rahavoogude nüüdisväärtused on leitud kasutades sisemist intressimäära (vt mudeli kirjeldust lk 25).

Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded hindab juhtkond lootusetuks, kui on teada asjaolud, et nende nõuete laekumist ei toimu, kuna kohustatud isik on likvideeritud, pankrotimenetlus on lõpetatud ja pankrotivarast väljamakseid rohkem ei tehta, vms. Lootusetud nõuded kantakse bilansist välja ning nendega tegelemine lõpetatakse.

Kui järgnevatel aruandeperioodidel allahinnatud vara väärtus kasvab (näiteks krediidireitingu paranemine), siis esialgselt kajastatud allahindlus tühistatakse. Tühistatud allahindlus kajastatakse tulude ja kulude aruandes.

#### ***Ettemakstud kulud***

Ettemakstud kuludena näidatakse tulevaste perioodide kulude ettemaksed, sealhulgas LKFi poolt edasikindlustusandjatele tasutud edasikindlustuse kindlustusmakse (mis garantiifondi tegevuse eripärast tulenevalt on lepingujärgne fikseeritud summa), mida periodiseeritakse vastavalt lepingus toodud kindlustusaastale.

#### ***Materiaalne põhivara***

Põhivarana võetakse arvele rohkem kui üheaastase kasutusajaga varad. Materiaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja –asukohta. Materiaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Materiaalse põhivara objektile tehtud hilisemad väljaminekud kajastatakse põhivarana, kui on tõenäoline, et LKF saab varaobjektiga seotud tulevast majanduslikku kasu



ning varaobjekti soetusmaksumust saab usaldusväärset mõõta. Muid hooldus- ja remondikuluid kajastatakse nende tekkimise perioodi kuludes.

Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsioonimäär määratakse igale põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust tööeast. LKFi bilansis oleva põhivara eluea pikkuseks on hinnatud 4-10 aastat.

Vara kasuliku eluea jooksul amortiseeritakse vara soetusmaksumuse ja lõppväärtuse vaheline summa. Igal bilansipäeval hinnatakse kasutatavate amortisatsioonimäärade, amortisatsioonimeetodi ja varadele määratud lõppväärtuste põhjendatust. Kui vara lõppväärtus ületab tema bilansilist jääkmaksumust, lõpetatakse vara amortiseerimine.

Juhul kui põhivara kaetav väärtus (s.o kõrgem kahest järgnevast näitajast: vara neto müügihind või vara kasutusväärtus) on väiksem tema bilansilisest jääkmaksumusest, on materiaalse põhivara objektid alla hinnatud nende kaetavale väärtusele.

### ***Immateriaalne põhivara***

Immateriaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Immateriaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Määratud kasuliku elueaga immateriaalsete põhivarade amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsioonimäär määratakse igale immateriaalse põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust elueast. LKFi bilansis oleva immateriaalse põhivara eluea pikkuseks on hinnatud 2-5 aastat.

Juhul kui immateriaalse põhivara kaetav väärtus (s.o kõrgem kahest järgnevast näitajast: vara neto müügihind või vara kasutusväärtus) on väiksem tema bilansilisest jääkmaksumusest, on immateriaalse põhivara objektid alla hinnatud nende kaetavale väärtusele.

LKFi bilansis on immateriaalse põhivarana kajastatud väljaminekud liikluskindlustuse infosüsteemi arendamisele ja tarkvara litsentsidele.

### ***Kapitali- ja kasutusrent***

Alates 01.01.2019 reguleerib rendilepingute kajastamist IFRS 16 „Rendilepingud“, Standardiga kehtestatakse rentide kajastamise, mõõtmise, esitamise ja avalikustamise põhimõtted mõlemale lepingupoolele, kuid põhiline muudatus mõjutab rendilevõtjaid. LKFi kui rendilevõtja oluline muutus seisneb varasemate kasutusrendilepingute kajastamist bilansis vara ja kohustisena.

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Kasutusrendina kajastatakse lepingud, mille lepingujärgsed maksed kokku on LKFi jaoks ebaolulised.

LKFi kui rentniku kapitalirenti kajastatakse bilansis vara ja kohustisena renditud vara õiglase väärtuse summas või rendimaksede miinimumsumma nüüdisväärtuses, juhul kui see on madalam. Rendimaksed jaotatakse finantskuluks (intressikulu) ja kohustise jääkväärtuse vähendamiseks. Kapitalirenti tingimustel renditud varad amortiseeritakse sarnaselt omandatud põhivaraga, kusjuures amortisatsiooniperioodiks on vara eeldatav kasulik tööiga või rendisuhte kehtivuse periood, olenevalt sellest, kumb on lühem. Kapitalirenti lepingute sõlmimisega otseselt kaasnevad rentniku poolt kantavad esmased otsekulutused kajastatakse renditava vara soetusmaksumuse koosseisus.

Vastavalt IFRS 16 nõuetele klassifitseeris LKFi alates 01.01.2019 ümber rendilepingu, millega renditakse kontoriruumi. Kasutusrendina, mille maksed lähevad perioodi kuludesse, kajastati jätkuvalt kontori köögitehnika renti (aastane rendimakse ca 1 300 eurot).

Kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt tulude ja kulude aruandes kuluna.

### **Finantskohustised**

Finantskohustiste kajastamist reguleerib alates 01.01.2018 IFRS 9, kuid olulisi muudatusi varasemalt kehtinud standardiga kohustiste kajastamisel ei ole. Kõik finantskohustised (võlad hankijatele, viitvõlad, ning muud lühi- ja pikaajalised võlakohustised) võetakse algselt arvele nende õiglasest väärtusest, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil kasutades sisemist intressimäära.

Lühiajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustisi kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas.

Finantskohustis liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on 12 kuu jooksul alates bilansikuupäevast; või LKFiil pole tingimusteta õigust kohustise tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast bilansikuupäeva.

Finantskohustiste kajastamine lõpetatakse siis, kui kohustis on tasutud, tühistatud või aegunud.

### **Netovara**

LKF kasutab oma netovara Liikluskindlustuse seadusest tulenevate ülesannete täitmiseks. Vastavalt põhikirjale jagatakse LKFi lõpetamisel pärast võlausaldajate nõuete rahuldamist järele jäänud vara LKFi liikmete vahel võrdselt, kui seadus mille alusel organisatsioon on loodud ja tegutseb, ei sätesta teisiti. LKFi lõpetamine on lubatud üksnes juhul kui see on sätestatud seaduses või seaduse muudatuses, mille alusel LKF on loodud ja tegutseb.

„Ülekantud netovara ühingu loomisel“ tekkis varade, õiguste ja kohustiste üleandmisel 01. oktoobril 2004.a. Eesti Liikluskindlustuse Fond (likvideeritud) poolt MTÜ-le Eesti Liikluskindlustuse Fond.

Netovara kirjel „Muud reservid“ on kajastatud 2004. aasta tulemi arvelt moodustatud eraldi piirikindlustuse kahjude katteks.

Netovara kirjel „Õiglase väärtuse reserv finantsvaradele“ kajastatakse investeerimisportfellis olevate väärtpaberite kogunenud tulu ning turuväärtuse muutus kuni väärtpaberi lunastamise või müümiseni. Väärtpaberi lõppemiselt liigub kogunenud tulu aruandeperioodi tulemi hulka.

### **Tasaarveldamine**

Finantsvarasid ja –kohustisi tasaarveldatakse ainult juhul, kui selleks eksisteerib lepinguline õigus ning on kavas nimetatud summad realiseerida samaaegselt või netobaasil.

### **Kindlustustegevus**

LKF sõlmib või on sõlminud kahesuguseid IFRS 4 definitsioonile vastavaid kindlustuslepinguid – piirikindlustus- ja edasikindlustuslepingud. Lisaks sõlmitud kindlustuslepingutele on LKFiil kindlustusportfelli ülevõtmise käigus tekkinud kohustised seltside maksejõuetusest. Garantiifondi riskid – kindlustamata sõiduk sundkindlustusega, kindlustuskaitseta ja tuvastamata sõidukiga põhjustatud kahjud ei tulene lepingutest, mistõttu ei rakendu garantiifondiga seotud riskidele ja kohustistele IFRS 4.

### **Kindlustuslepingud**

IFRS 4 nõuab kindlustuslepingute klassifitseerimist finantsarvestuse mõistes kindlustus- ja investeerimislepinguteks, sõltuvalt sellest, kas lepinguga kaasneb märkimisväärne kindlustusriski edasiandmine. Kindlustusleping on leping, mille alusel LKF võtab enda kanda kindlustusvõtja märkimisväärse kindlustusriski, kokkuleppega kompenseerida kindlustusvõtjale määratletud ebakindlast tulevikusündmusest (kindlustusjuhtumist) põhjustatud kahju.

Piirikindlustuse andjana sõlmib LKF klientidega lühiajalisi, kuni 12 kuiseid kindlustuslepinguid. Piirikindlustus on liikluskindlustus, millega kindlustatakse välisriigis, välja arvatud Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigis ja Šveitsi Konföderatsioonis, põhiasukohta omava sõidukiga kahju tekitamisest tulenev vastutus.

Edasikindlustuse andjana on LKF sõlminud lepinguid aastatel 1996 kuni 2004.



Kõikide LKFi poolt väljastatud kindlustuslepingute kajastamist reguleerib IFRS 4.

#### ***Tulu kindlustusmaksetest***

Kindlustusmaksena näidatakse kindlustuslepingu kindlustusmaksed ja sundkindlustuse kindlustusmaksed. Kindlustusmaksed kajastatakse lähtudes maksetealise väljastamise kuupäevast. Kindlustusmakse tuluna ei kajastata ettemakseid kindlustusvõtjatel. Tulu automaatse sundkindlustuse kindlustusmaksetest on kajastatud kooskõlas standardiga IFRS 15.

#### ***Edasikindlustustegevus***

LKFi kui edasikindlustusvõtja poolt makstud edasikindlustuse maksed ja saadud hüvitised kajastatakse tulude ja kulude aruandes ja finantsseisundi aruandes brutomeetodil. Lepingujärgne fikseeritud kindlustusmakse makstakse kord aastas ja summad periodiseeritakse võrdsete maksetena kogu lepinguperioodi peale.

#### ***Neto esinenud kahjunõuded***

Esinenud kahjunõuetena näidatakse aruandeperioodil väljamakstud kahjud, kahjunõuete eraldiste muutus ning esitatud tagasinõuete summad ning summad jääkvara realiseerimisest, millest on maha arvatud ebatõenäoliselt laekuvad nõuded ja edasikindlustusandja poolt hüvitatava osa muutus.

Edasikindlustuslepingutest tulenevate varade allahindamise vajadus määratakse, kasutades sama meetodit, millega hinnatakse nõuete allahindamise vajadust. Kirjeldus on toodud peatükis „Finantsvarade allahindluse vajaduse hindamine“.

Lisaks sõlmitud kindlustuslepingutest tulenevatele kahjunõuetele hüvitab LKF ülevõetud pankrotistunud ASA Kindlustuse ja Ühiskindlustuse kindlustuslepingutega seotud kahjusid.

#### ***Kindlustustegevus – kohustiste arvestus***

Kindlustustegevusest tulenevate kohustiste arvestus on kaheetapiline. Esiteks arvestatakse kohustised kasutades arvutusmeetodeid, mis baseeruvad rahvusvaheliselt üldtunnustatud kindlustusmatemaatilistel põhimõtetel.

Teiseks viiakse bilansipäeva seisuga läbi kohustiste piisavuse test, mis võtab arvesse jooksvaid hinnanguid lepingutest tulevate rahavoogude kohta arvestades turul valitsevaid intressimäärasid ning inflatsiooni ja suremuse ootusi.

#### ***Ettemakstud kindlustusmaksete eraldis***

Ettemakstud kindlustusmaksete eraldis moodustub üksiklepingute ettemakstud kindlustusmaksete eraldistest ning seda arvutatakse iga kindlustuslepingu kohta eraldi bruto kindlustusmaksete põhjal *pro rata temporis* meetodil.

#### ***Rahuldamata nõuete eraldis***

Rahuldamata nõuete eraldis moodustatakse enne bilansipäeva toimunud kahjujuhtumite lõplike või hinnanguliste väljaminekute katteks. Rahuldamata nõuete eraldis (RNE) koosneb:

- ☞ käsitletud, kuid väljamaksmata nõuetest;
- ☞ teadaolevatest registreeritud, kuid käsitlemata nõuetest (RBNS);
- ☞ esinenud, kuid teatamata nõuetest (IBNR);
- ☞ perioodilise hüvitise nõuetest (PE);
- ☞ möödumata riskide eraldisest, mis tuleneb kohustiste piisavuse testist;
- ☞ kahjukäsitluskuludest, mis arvutatakse kahjujuhtumi põhiselt (RBNS ja PE) ning IBNRi puhul arvutatakse üle kogumi ühtse määra alusel.

Kohustised edasikindlustuslepingutest (sh edasikindlustusandja osa eraldistes) arvutatakse seltside poolt esitatud andmete alusel kahjujuhtumite kaupa arvestades vastavate lepinguaastate vastutuse piirmäärasid. Seltsidelt kogutud andmete alusel leitud tulemused on kontrollitud pisteliselt tehniliste aruannete ja liikluskindlustuse infosüsteemis kajastatud andmetega ning vajadusel on sisse viidud täpsustused.

### ***Kohustiste piisavuse test***

Kui bilansipäeval läbi viidud kohustiste piisavuse testi tulemusena leitud väärtus on suurem kohustiste bilansilisest väärtusest, siis kajastatakse tekkiv puudujääk tulude ja kulude aruandes suurendatakse vahe võrra bilansis vastavate eraldiste ja finantskohustiste suurus. Kui testiga saadud väärtus on väiksem, kajastatakse bilansis eraldiste ja finantskohustistena nende bilansilist väärtust (vt ka Lisas 11 toodud testikirjeldust).

Testides on käsitletud nii kindlustuslepingutest (IFRS 4) tulenevaid kohustisi kui ka kohustisi, mis tulenevad tegutsemisest garantiifondina.

### ***Tegevus garantiifondina***

#### ***Tulu liikmemaksust***

Alates 01.01.2018 on liikmemaksu tulu kajastatud kooskõlas IFRS 15 nõuete ja viieastmelise mudeliga. Teostamiskohustuste defineerimisel on ennekõike arvestatud liikluskindlustuse seaduses ja selle alusel sõlmitud halduslepingus sätestatud ülesannete täitmisega. Lisaks halduslepinguga sätestatud ülesannetele on LKFi põhikirjalised ülesanded. Liikmemaksu kogutakse LKFi eesmärgi täitmisega seotud kulutuste katmiseks. Nimetatud tegevused ja kulutused määratakse kindlaks majandusaasta kohta nõukogu poolt kinnitatava majandusaasta eelarvega ning nõukogu ja juhatuse otsustega.

Liikmemaksu arvestatakse LKFi liikme poolt kogutud liikluskindlustuse maksete alusel ühtse maksumäära kaudu. LKFi liikmemaksu põhiosa kujuneb kahes osas: iga liikme jaoks võrdne fikseeritud makse perioodi kohta (3000 eurot kuus), millele lisandub kogutud liikluskindlustuse maksete alusel ühtse määra kaudu arvestatud mahuosa. 2020. aastal oli mahuosa suuruseks 3,20% (2019: 3,50%). Maksumäära suuruse otsustab juhatuse esitatud ettepaneku alusel nõukogu.

Liikmemaksu tulu kajastatakse perioodi jooksul mil teostamiskohustust täidetakse, eelpool nimetatud aastase tsükliga. Liikmemaksu suuruse määramisel ning edaspidisel kajastamisel on arvestatud, et kogu tasu on tehingukulude katteks. Lisaks võimaldab LKFi põhikiri koguda liikmemaksu lisaosa kokkulepitud tugiteenuste täitmiseks.

Varasematel perioodidel kajastati liikmemaksu tulu kooskõlas IAS 18-ga, jälgides, et kajastamine tuluna toimiks hetkel, kui selle laekumine on praktiliselt kindel, võttes arvesse perioodi, mille eest see on tasutud.

#### ***Tulu automaatse liikluskindlustuse maksetest ja kõrgendatud kindlustusmaksetest***

Kogutud kõrgendatud kindlustusmaksed (kuni 30.09.2014) ja automaatse liikluskindlustuse maksed (alates 01.10.2014) kajastatakse kindlustusmakse tuluna. Nimetatud kindlustusmakset arvutatakse nende sõidukite suhtes, mille suhtes kindlustuslepingu sõlmimise kohustis on täitmata. Arvutuses kasutatav maksemäär on kuni viie kordne vastav keskmine kindlustusmakse. Automaatsed liikluskindlustuse maksed ja kõrgendatud kindlustusmaksed ei ole kajastatud kooskõlas IFRS 4-ga, vaid IFRS 15-ga, kuna LKF on hinnanud, et oma olemuselt ei ole tegu kindlustuskohustusega.

#### ***Tulu tagasinõuetest, kahjukäsitluse vahendamisest***

LKFi on õigus kahju põhjustajalt hüvitatud summa koos käsitluskuludega tagasi saada, kas kogumahus või omavastutuse ulatuses. Kui LKF käsitleb ja hüvitab kannatanule juhtumeid, mis on põhjustatud kindlustuskohustusest vabastatud sõidukiga või välisriigi sõidukiga, mille kindlustusandjal ei ole Eestis esindajat, esitab LKF nõude põhjustatud kahju käsitlemise eest võetud tasu osas.

#### ***Muude tulude arvestus***

Muude tulude all kajastatakse lepingulisi tulusid teenuste eest (sh liikmetele), mida LKF liikmemaksu eest ei osuta. Kõik selles grupis kajastavad tulud on kajastatud kooskõlas IFRS 15, samas on LKF lähtunud oma ettevõtlusvormist mittetulundusühing, kus kogu saadav tulu on allokeeritud tehingukuludeks. Tulu teenuse müügist kajastatakse teenuse osutamise järel, või juhul kui teenus osutatakse pikema ajaperioodi jooksul siis perioodi jooksul.

### ***Kahjunõuded ja kohustised***

LKF täidab garantiifondina liikluskahju tekitanud isiku kindlustusandja kohustisi, kui kahju tekitati:

- ☞ tuvastamata sõidukiga;
- ☞ kindlustuslepinguta sõidukiga (kindlustuskaitseta sõidukiga ja kindlustamata sõiduki sundkindlustusega sõidukid).

LKFi on õigus kahju põhjustajalt hüvitatud summa koos käsitluskuludega tagasi saada, kas kogumahus või omavastutuse 640 eurot ulatuses.

LKF käsitleb ja hüvitab kannatanule juhtumeid, mis on põhjustatud sõidukiga, mille omanikuks on kindlustuskohustusest vabastatud isikud. Selliste kahjude osas esitab LKF riigile tagasinõude koos käsitluskuludega.

### ***Kohustised töövõtjate ees***

Kohustised töövõtjate ees sisaldavad töölepingutest tulenevat tekkepõhist kohustist ning nimetatud tasult arvestatud sotsiaal- ja töötuskindlustusmaksu. Kohustised töövõtjate ees sisaldavad ka töölepingute ja kehtivate õigusaktide kohaselt arvestatud perioodi lõpu seisuga kasutamata puhkusetasu eraldist koos sotsiaal- ja töötuskindlustuse maksuga.

### ***Kulude klassifikatsioon ja arvestus***

Nõuete käsitluskuludena kajastatakse otseselt konkreetsete nõuetega seonduvad kulud ja osaliselt kaudsed nõuete käsitlemisega seotud administratiivkulud. Otsesed kulud on näiteks tasud ekspertidele nõuete käsitlemise eest. Kaudsed kulud on nõuete käsitlemisega seotud töötajate palgakulud, arvutitöökohta- ja sidekulud, samuti proportsionaalne osa ruumide rendi ja kontori pidamise kuludest.

Administratiivkuludena kajastatakse üldjuhtimise ning tugiteenustega seotud kulud, samuti piirikindlustuse müügi ja edasikindlustustegevusega seotud kulud. Siia kuuluvad kõik personali-, kontori-, amortisatsiooni- ja muud kulud, mis ei kuulu nõuete käsitluskulude alla.

Muude tegevuskuludena näidatakse kulud, mida tehakse LKFi kui terviku huvides ja mitte seoses igapäevase kindlustustegevusega, näiteks infotehnoloogia arendamise ja haldamise kulud, tasud audiitoritele, ekspertidele, õigus- ja maksukonsultantidele, maksed järelevalvele, organisatsioonide liikmemaksud jms. Samas grupis näidatakse ka varade juhtimisega seotud kulud. Samuti näidatakse siin kahjum põhivara müügist, trahvid ja viivised.

Üldpõhimõtte kulude jagamisel tulude ja kulude aruande kirjetele on järgmine: kulud, mida on võimalik jagada kulukandjate alusel jagatakse vastavatele kirjetele otse. Kulud, mida ei ole võimalik otse jagada, jagatakse proportsionaalselt antud valdkonnaga tegelevate töötajate arvulisele osatähtsusele või antud valdkonnaga seotud töötajate hinnangulisele tööajale.

### ***Rahavoogude aruanne***

Rahavoogude aruandes kajastatakse raha laekumisi ja väljamakseid, rühmitatuna vastavalt nende eesmärgile põhitegevuse, investeerimistegevuse ja finantseerimistegevuse rahavoogudeks. Rahavoogude aruanne koostatakse otsemeetodil.

### ***Muud eraldised ja tingimuslikud kohustised***

Bilansis kajastatakse eraldisena enne bilansipäeva toimunud kohustavast sündmusest tulenevaid kohustisi:

- ☞ millel on juriidiline alus,
- ☞ mis tulenevad LKFi senisest tegevuspraktikast,
- ☞ mis nõuavad varast loobumist,
- ☞ mille realiseerumine on tõenäoline,
- ☞ mille maksumust on võimalik usaldusväärsetl mõõta, kuid mille realiseerimise aeg või summa ei ole täpselt teada.

Eraldiste kajastamisel bilansis on lähtunud juhtkonna hinnangust eraldise täitmiseks tõenäoliselt vajamineva summa ning eraldise realiseerumise aja kohta. Eraldis kajastatakse bilansis summas, mis on bilansipäeva seisuga vajalik eraldisega seotud kohustise rahuldamiseks või üleandmiseks kolmandale osapooltele. Juhul kui eraldis realiseerub rohkem kui 12 kuud peale bilansipäeva, kajastatakse seda diskonteeritud väärtuses (eraldisega seotud väljamaksete nüüdisväärtuse summas), välja arvatud juhul, kui diskonteerimise mõju on ebaoluline. Eraldiste kulu kajastatakse aruandeperioodi kuludes.

Lubadused, garantiid ja muud kohustised, mille realiseerumine on vähetõenäoline või millega kaasnevate kulutuste suurust ei ole võimalik piisava usaldusväärsusega hinnata, kuid mis teatud tingimustel võivad tulevikus muutuda kohustisteks, on avalikustatud aruande lisades tingimuslike kohustistena.

#### ***Tehingud seotud osapooltega***

Tehingud seotud osapooltega, mille puhul on olemas turg, on teostatud lähtudes tavapäraest turutingimustest, eesmärgiga tagada parim võimalik tulemus. Need tehingud, mille puhul turg puudub, on kinnitatud nõukogus.

#### ***Aruandekuupäevajärgsete sündmuste kajastamine***

Raamatupidamise aruandes kajastuvad olulised varade ja kohustiste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesis aruandekuupäeva 31. detsember 2020. a. ja aruande allkirjastamise kuupäeva vahemikul, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega.

## **Lisa 2. Juhtkonna olulisemad hinnangud, mida on raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud**

Raamatupidamise aastaaruande koostamine kooskõlas IFRS EL raamistikuga nõuab hinnangute ja eelduste põhjal otsuste tegemist. Tehtud otsused ja hinnangud avaldavad mõju bilansipäeva seisuga esitatud LKFi varadele, kohustistele, tuludele ja kuludele. Ehkki hinnangud ja otsused põhinevad juhtkonna parimal teadmisel, võib hilisem tegelik tulemus olla teistsugune.

Positsioonid, mille väärtuse leidmisel on kasutatud juhtkonna hinnanguid ning hinnangu allikas või meetod:

kasutatud riskivaba intressimäär (lisa 11)	EUR Sovereign spot (Euroopa Keskpank)
liikmemaksu aastane mahumäär	kogutav liikmemaks peab katma perioodi kulud, mis tehakse halduslepingus ja liikluskindlustuse seaduses sätestatud ülesannete täitmiseks;  samuti tuleb kogutava liikmemaksuga katta LKFi netovara nõue, mis peab vastama 10%-le liikluskindlustuse turu eraldiste mahule;
rendikohustis	rendikohustis puudutab kontoriruumide rendilepingut, hetkel kehtiv leping lõpeb augustis 2021, lepingut on võimalik samadel tingimustel pikendada, uut lepingut ei ole aruande koostamise hetkel veel allkirjastatud;  rendimaksete diskonteerimisel kasutatakse sama riskivaba intressimäära, millega LKF on diskonteerinud ka kohustisi kindlustustegevusest;
<u>kohustised kindlustustegevusest (lisad 10, 15, 16)</u>	
liikluskindlustuse IBNR	vähemalt 5 aasta nõuete esitamise statistika garantiifondi kahjude osas ja kindlustuskohustusest vabastatud või välisriigi sõidukiga, mille kindlustusandjal ei ole Eestis esindajat, põhjustatud kahju korral 2/12 osa viimase 12 kuu väljamakstud nõuete summast;

liikluskindlustuse RBNS	juhtumipõhine;
perioodilise hüvitise saaja tõenäoline eluiga eeldused tarbijahinnaindeksile	Eesti Statistikaameti 2013-2015. a. elutabelite andmetel; Eesti Panga ootused aastatele 2021 ja 2022; edasi hinnangut muudetud kuni määrani 2,0%, mida rakendatakse edasi kõigil järgnevatel aastatel;
kahjukäsitluskulud	15% juhtumi hinnangulisest nõude summast
ALK nõuete väärtuse hindamine	kolme aasta laekunud nõuete laekumiste ajalise jaotuste pealt, kui palju esitatud nõuete maksetest võivad laekuda peale hindamise kuupäeva, teised sisendid kirjeldatud lk 24;
tagasinõuete väärtuse hindamine	vähemalt viie aasta laekunud nõuete laekumiste ajalise jaotuste pealt, kui palju esitatud nõuete maksetest võivad laekuda peale hindamise kuupäeva, teised sisendid kirjeldatud lk 24;
kohustiste ja varade piisavuse hindamine	kohustiste piisavuse testi aluseks olevate rahavoogude diagrammi koostamine ning testis kasutatavate riski- ja ajategurite määramine on kirjeldatud lisas 11. Allolevas tabelis on toodud varade ja kohustiste diskonteerimata rahavood, millede tähtajad on määratud kasutades juhtkonna hinnanguid. Tabelis toodud andmeid kasutatakse lisas 11 kirjeldatud testi sisenditena.

tuhanded eurodes	rahavoo perioodid aastates					
	kuni 1	1-5	5-10	10-20	20-30	üle 30
	31.12.2020					
tagasinõuded ja ALK nõuded	513	835	135	161	35	12
edasikindlustuse vara	14	285	21	16	11	4
kohustised kindlustus- ja garantiifondi tegevusest	-1 183	-2 384	-404	-531	-152	-33
	31.12.2019					
tagasinõuded, LSM ja ALK nõuded	671	651	155	160	17	0
edasikindlustuse vara	17	0	0	0	0	0
kohustised kindlustus- ja garantiifondi tegevusest	-2 083	-1 027	-428	-548	-154	-14

### Lisa 3. Riskid ja nende juhtimine

#### **Riskidest üldiselt**

LKFi majandustegevusega seotud riske rühmitatakse juhtimise vajadusteks alljärgnevalt: kindlustus-, turu, krediidi-, likviidsus-, kontsentratsiooni- ja operatsioonirisk.

Nimetatud riskiklasside definitsioonid on sealjuures:

kindlustusrisk	võimalus saada kasu või kahju kindlustuskattes defineeritud ootamatutest sündmustest (kindlustusjuhtumitest);
tururisk	võimalus saada kasu või kahju finantsturu sisendite indikaatorite ootamatutest muutumisest;
krediidirisk	võimalus saada kasu või kahju vastaspoole maksevõime ootamatust muutumisest;
likviidsusrisk	võimalus saada kasu või kahju kohustiste õigeaegselt täitmiseks vajalike käibevahendite ootamatust puudumisest;

kontsentratsioonirisk	võimalus saada kasu või kahju sündmuste üheaegsest esinemisest või tagajärgede vastastikkusest võimendumisest;
operatsioonirisk	võimalus saada kasu või kahju töötajate, tegevuste/teenuste või töövahendite mittetoimimisest nende sisemise ebapädevuse ja – piisavuse tõttu või välise sündmuse mõjul.
Käesolevate definitsioonide tähenduses on:	
kahju	otsene juhuslik rahaline väljaminek + saamatajäänud tulu + kapitalivajaduse kasv;
kasu	otsene juhuslik rahaline sissetulek + saadud tulu + kapitalivajaduse vähenemine;
tegevused/teenused	kõikvõimalikud tööprotsessid (sh. sisseostetud teenused), töötajate käitumisreeglid, tehniliste vahendite kasutamisiisid jms;
mittetoimimine	katkestused, pettused, vara hävimine, kohustise mittetäitmine, igasugune juhtimisesmärkide mittesaavutamine vms.

### **Kindlustusrisk**

LKF on liikluskindlustuse garantiifond, kandes vaid liikluskindlustuse kindlustusrisiki.

LKF pakub kindlustuskatet tavapärasest kindlustustegevusest erinevalt:

- 📄 liikluskindlustuse seadus sätestab olukorrad, millal LKF peab kindlustuskaitse andma (piirikindlustus, automaatne liikluskindlustus) või kahju hüvitama (garantiifondi roll);
- 📄 edasikindlustuse lepingutest tulenevalt andis LKF kindlustuskatet lepinguaastatel 1996 kuni 2004.

Liikluskindlustuse seadus sätestab, mis tingimuste esinemisel on tegu liikluskindlustuse kindlustusjuhtumiga. Liikluskindlustuse seadus koos Võlaõigusseadusega sätestab hüvitamisele kuuluva kahju ja selle ulatuse. Euroopa Liitu ja Rohelise Kaardi süsteemi kuulumise kaudu aktsepteerib Eesti liikluskindlustuse süsteem (sh. ka garantiifond) kõigi süsteemi haaratud riikide vastavat regulatsiooni ja praktikat. Selle tõttu on liikluskindlustuse riskil piiramatut kindlustussumma.

Kindlustusrisiki juhtimiseks kasutatakse peamiselt kolme vahendit:

- 📄 piirikindlustuse ja automaatse liikluskindlustuse hinnapoliitika;
- 📄 nõude käsitlemise reeglid ning töökorraldus;
- 📄 edasikindlustus.

Piirikindlustuse hindade kujundamisel jälgitakse eelkõige asjaolu, et Eesti piirikindlustuse kate ei oleks nn kolmandate riikide sõidukite jaoks kõige odavam võimalus üleeuroopalise katte saamiseks. Piirikindlustuse sihtgrupiks on kolmandates riikides registreeritud sõidukid. Lepingute sõlmimisel tekib olukord, kus on praktiliselt võimatu objektiivselt allikast kontrollida kliendi poolt esitatud andmete ja dokumentide õigsust. Katte väljaandmine on korraldatud selliselt, et teenindamine toimuks eelkõige piiriületusel.

Automaatse liikluskindlustuse kindlustusmakse on tavalisest liikluskindlustuse maksest ligi viis korda kõrgem, kahju tekitamisel tuleb kindlustuskohustusega isikul kanda 640-eurone omavastutus.

LKFis on kirjapandud põhjalikud nõude käsitlemise reeglid. Töökorralduses järgitakse tavapäraseid rollide lahususe ja kollegiaalse otsustamise printsiipe.

Jooksvalt on LKFi kindlustusriskid kaetud mitteproportsionaalse edasikindlustuslepinguga alates 250 tuhandest eurost.

Kindlustusrisiki sensitiivsuse analüüs. Väljaminekuid kindlustusrisiki katteks võib iseloomustada läbi kahe teguri – juhtumite arv ja keskmine kahjunõude suurus. Kahjujuhtumite arvu võimaliku muudatuse ulatus on tuletatud tuvastamata sõidukite poolt tekitatavate juhtumite arvu juhuslikkusest ning nende osakaalust kogu juhtumite arvust. Muudes segmentides on juhtumite arv stabiilne või kahanev.

tegur	väärtus	võimalik muutus KASV	netomõju tulemile*	netomõju netovarale*	muutuse mõju tulemile eurodes
<b>2020 juhtumid - piirikindlustus, garantiifond (tuvastamata ja kindluskaitseta sõidukid)</b>					
kahjujuhtumite arv	902	10%	-13,3%	-0,8%	-163 830
keskmine kahjunõue eurodes	1 291	5%	-6,7%	-0,4%	-81 915
<b>2019 juhtumid - piirikindlustus, garantiifond (tuvastamata ja kindluskaitseta sõidukid)</b>					
kahjujuhtumite arv	838	10%	-4,0%	-0,5%	-87 236
keskmine kahjunõue eurodes	806	5%	-2,0%	-0,3%	-43 618

\* Netomõju (neto edasikindlustusest) leidmisel on arvestatud, et üks juhtum 2020. aastal ületas LKFi omavastutuse piiri ning 250 tuhandet eurot ületava summa osas on vastutus edasikindlustusandjal.

Analüüs ei hõlma kindlustuskohustusest vabastatud sõidukiga või välisriigi sõidukiga, mille kindlustusandjal ei ole Eestis esindajat, põhjustatud kahjusid (nende kindlustustehniline mõju tulemile ja netovarale on null eurot), ülevõetud portfelli kahjusid (uusi juhtumeid baasperioodil ei esinenud) ning edasikindlustuse kahjusid (uute juhtumite kindlustustehniline mõju on samuti null eurot).

### Tururisk

LKFi finantspositsiooni mõjutab intressimäärade muutumine võlainstrumentide (100% finantsinvesteeringute portfelist ning raha ja raha lähendid) hindade ja kindlustuskohustiste diskontomäärade kaudu. LKF ei ole olulisel määral avatud muudele tururiskidele, s.t muude varade, s.h valuuta, aktsiad, kinnisvara, hindade muutustele, kuna senise investeerimisstrateegia kohaselt ja kindlustustegevuse käigus selliste riskide suhtes vahetult positsioone ei võeta.

Tulenevalt perioodiliste hüvitiste spetsiifilisest iseloomust ja (finantsturgude mõttes) väikesest mahust, ei ole vajalik nendest tulenevaid muid riske (Eesti tarbijahinnaindeksi muutus, hüvitisesaajate oodatav eluiga) otseselt maandada. Siinkohal rakendatakse kahte võtet: kohustisi hinnatakse konservatiivselt ja investeerimisstrateegia ei ole agressiivne (kohustiste ajaline kestus ületab varade ajalist kestust). Ajalise kestuse olulise erinevusega kaasneva reinvesteerimisrisiki mõju on väike (intressikõver on viimastel aastatel olnud väga lame) ning seda riski arvestades on valitud kasutatav netodiskontomäär.

Investeeringute portfelli intressiriski profiil on avatud lisas 5.

Intressiriski sensitiivsuse analüüs on toodud lisas 11, tabel 11.3. Analüüs hõlmab kõiki intressiriskile avatud finantsvarasid ja -kohustisi. Mõju netovarale on intressimäär 50 baaspunktilisel kasvamisel -5 (2019: 9) tuhat eurot ja intressimäär 50 baaspunktilisel vähenemisel -2 (2019: -14) tuhat eurot.

### Krediidirisk

LKFi finantspositsioonist 99% on krediidiriskile avatud. Olulisemad positsioonid ja nendega seotud reeglid:

- ☞ finantsvarade portfellis on lubatud minimaalne vastaspoole krediidireiting Baa2; erandina on aktsepteeritavad Eesti tegevusloaga pangad, kes ei oma reitingut, samuti Põhja- Euroopa avalikult kaubeldavad väärtpaberid;
- ☞ edasikindlustuslepingute sõlmimisel peab partnerite finantstugevuse reiting olema vähemalt A3;
- ☞ nn roheline kaardi kahjude tagasinõuete puhul on kindlustusandja makseviivituse puhul võimalik nõue esitada vastava riigi roheline kaardi büroole, rakendub ka süsteemi sisereeglites ette nähtud 12%-line intressimäär;
- ☞ LKFi liikmed on kindlustusandjad, kelle tegevuse jätkusuutlikkuse tagamine on teiste hulgas nii kohaliku kui ka välismaise seadusandja ja järelevalve oluline eesmärk.



### **Krediidiriskile avatud finantsinstrumentide ja kindlustuslepingutest tulenevate nõuete vastaspoole reitingud klasside lõikes**

LKF juhib oma varadega seotud finantsriske vastaspoole miinimumreitingu põhiselt, võrreldes erinevate reitinguagentuuride (Moody's, S&P, Fitch, Composite) antud hinnanguid. Kui ühe emitendi ja/või tehingu suhtes on reitinguagentuurid andnud erinevaid, omavahel mittevõrreldavaid reitinguid, lähtutakse piirangute rakendamisel madalaimast reitingust. Eestis tegutsevate pankade puhul lähtume arusaamast, et tütarettevõtetele emafirma reitinguid ei laienda, aga filiaalidele laiendame. Tabeli pealses on kasutatud S&P skaalat.

<i>tuhanded eurod</i>		AAA	AA	A	BBB	BB	reitinguta	kokku
	<b>31.12.2020</b>	<b>1 064</b>	<b>4</b>	<b>3 156</b>	<b>11 640</b>	<b>1 972</b>	<b>8 614</b>	<b>26 451</b>
raha (lisa 4)		0	0	0	4 017	0	3 969	7 985
finantsinvesteeringud (lisa 5)		1 064	0	2 757	7 624	1 972	2 630	16 048
varad edasikindlustuslepingutest (lisa 6)		0	4	399	0	0	0	403
nõuded kindlustustegevusest (lisa 7)		0	0	0	0	0	1 707	1 707
nõuded liikmetele jm (lisa 7*)		0	0	0	0	0	309	309
	<b>31.12.2019</b>	<b>894</b>	<b>313</b>	<b>25</b>	<b>9 118</b>	<b>1 347</b>	<b>12 758</b>	<b>24 454</b>
raha (lisa 4)		0	0	0	6 218	0	8 311	14 528
finantsinvesteeringud (lisa 5)		894	308	0	2 900	1 347	2 241	7 689
varad edasikindlustuslepingutest (lisa 6)		0	5	25	0	0	0	30
nõuded kindlustustegevusest (lisa 7)		0	0	0	0	0	1 850	1 850
nõuded liikmetele jm (lisa 7*)		0	0	0	0	0	357	357
	muutus	170	-309	3 131	2 522	626	-4 144	1 997

\* Lisa 7 väljaarvatud "Tulevate perioodide kulude ettemaksud" summas 16 044 (2019: 17 239) eurot.

Reitinguta nõuete (nõuded liikmetele ja kindlustustegevusest tulenevad nõuded) hulgas on nõuded kindlustuskatet mitteomavate sõidukite omanike vastu (6,4 miljonit eurot), mille laekumise tähtaeg ning suurus ei ole usaldusväärsetl mõõdetav ning mis tulenevalt nimetatud kahtlustest on alla hinnatud 94% ulatuses (6,0 miljonit eurot). Ülejäänud nõuete vastaspooleks on kas Eesti riik või kindlustusandjad, kelle krediitkvaliteedi suhtes LKFi juhatusel kahtlused puuduvad.

### **Reitinguta finantsinstrumentide maksetähtaegade analüüs**

LKFi krediidiriskile avatud finantsvaradest on maksetähtaegadega otseselt seotud nõudeid 1,3% (2019: 1,7%), analüüs ei hõlma finantsinvesteeringud ning kindlustustehniliste eraldistega seotud varasid ning tagasinõudeid eraldistelt. Finantsinvesteeringute positsioonide likviidsus on toodud alalõigus 'Likviidsusrisk'. Kindlustustehniliste eraldistega seotud varade ning nõuete (lisa 6, lisa 7, tabel 7.1 tagasinõuded eraldiselt) realiseerumistähtajad ja väärtused on otseselt seotud kohustiste realiseerumisega, mille hinnangulised diskonteerimata rahavood on toodud lisa 2.

<i>nõude olek perioodi lõpus</i>	31.12.2020	31.12.2019	muutus
<b>nõuded (v.a. tagasi- ja kõrgendatud kindlustusmakse nõuded, pankrotimenetluse vastu olevad nõuded)</b>	<b>366 926</b>	<b>428 098</b>	<b>-61 172</b>
maksetähtaeg saabumata	344 309	410 009	-65 700
maksetähtaeg saabunud	9 000	14 911	-5 911
nõuded, millel tähtaeg määramata	13 617	3 178	10 439
<b>kogumina alla hinnatud nõuded*</b>	<b>406 517</b>	<b>427 406</b>	<b>-20 889</b>
nõuded	6 395 389	5 335 157	1 060 232
nõuete väärtuse langus	-5 988 872	-4 907 751	-1 081 121
<b>individuaalselt alla hinnatud nõuded</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
nõuded	126 596	126 596	0
nõuete väärtuse langus	-126 596	-126 596	0
<b>kokku</b>	<b>773 443</b>	<b>855 504</b>	<b>-82 061</b>

\*Tagasinõuded ja automaatse liikluskindlustuse (ALK) nõuded

Saabumata tähtajaga nõuete puhul ei ole LKFi kahtlusi nende õigeaegse ning märgitud väärtuses laekumise suhtes. Aruande koostamise hetkeks on allahindamata nõuetest laekunud 75% ehk 276,1 (2019:



71%; 304,0) tuhat eurot. Aruandeperioodi jooksul on bilansist välja kantud ebatõenäoliselt laekuvaid nõudeid summas 1 838,4 (2019: 1 108,8) tuhat eurot, vt lisa 7 tabel 7.2.

### **Nõuete väärtuse hindamine**

Tagasinõuete ja automaatse liikluskindlustuse (ALK) nõuete tuleviku rahavoogude leidmiseks hindab LKF kõigi laekunud nõuete laekumiste ajalist jaotust arvesse võttes, kui palju esitatud nõuete maksetest võivad laekuda peale hindamise kuupäeva. Mudel hindab nõuete eeldatava lisalaekumise tuleviku rahavoogusid, kus netorahavoo saamiseks on laekumistest maha arvatud nõuete menetlemise kuludega seotud väljaminevad rahavood. Mudeli olulised sisendid on alljärgnevad:

- 📌 laekumise ajalise jaotuse leidmiseks kasutatakse minevikuperioodi kolm kuni kuus aastat;
- 📌 tagasinõuete puhul eristatakse alates 2012 aastast esitatud tagasinõuded varasemast, varasema puhul puuduvad töödeldavad andmed esitamise kuupäeva osas. 1993-2012 laekumiste aegrea pealt tehakse projektsioon, kus leitakse nende aastate nõuete kogusumma laekumise keskmine muutus ja rakendatakse seda viimase aasta laekumisele kuni see liigub nulli;
- 📌 alates 2013 aastast tagasinõuetelt ning ALK nõuetelt leitud lisalaekumine koos laekumise perioodiga on aluseks tulevaste rahavoogude prognoosimisel;
- 📌 portfelli majandamisesse kaasatud töötajatega seotud kontori- ja tööjõukulud on 40,8 (2019: 39,0) tuhat eurot esimesel aastal. Järgmiste perioodide kulu leidmisel kasutatakse esimese aasta kulude suhet laekumisse ning arvestatakse tarbijahinnaindeksi muutusega;
- 📌 rahavoogude diskonteeritud väärtused on arvatud kasutades EUR Sovereign SPOT tulumääradest koostatud tootluskõverat.

Kõikide ülejäänud nõuete puhul on iga nõude allahindamisvajadus hinnatud eraldi. Analüüsitud on vastaspoole krediivõimekust, muus osas on hinnangu koostamisel arvestatud senist praktikat, tehtud kokkuleppeid ning teadaolevaid muudatusi tulevikus.

### **Finantsriskidest üldiselt arvestades olukorda turgudel**

Euroopa keskpanga tegevuse tulemusena on baasintressi määrad püsinud ülimaladal tasemel. LKFi investeringute portfell koosneb valdavalt nõuetest krediidasutustele. Võlakirjade osa portfelist (63% turuväärtuses) on hajutatud erinevate ettevõtete ja tehingu tüüpide vahel selliselt, et olla valmis muutusteks finantsurgudel. Juhtkond on veendunud nõuete vastaspoolte võimes oma kohustisi valitud investeerimishorisoni ulatuses teenindada. Reinvesteerimisel uuendatakse informatsiooni intressi – ja krediidiriski väljavaadete kohta. Juhtkonna hinnangul on LKFi finantspositsioon turgude olukorda arvestades asjakohaselt hinnatud. Võlaturu ootamatute liikumiste mõju ulatust ei ole võimalik hinnata ega selle vastu ennast täielikult kaitsta.

### **Kontsentratsioonirisk**

Riski kontsentratsioon tähendab ebapiisavalt hajutatud varade ja/või kohustiste portfelliga seotud suurema kahjumi riski. LKFi majandustegevus on seotud ühe kindlustusliigiga, mistõttu kindlustusriski kontsentreerumist on võimatu vältida. Arengud Eesti majandusruumis ja eriti õigussüsteemis mõjutavad oluliselt väljamaksete suurust ja võimet tagasinõudeid realiseerida. Liikluskindlustuse infosüsteemi teenuste osutamisel sõltub LKF oluliselt kahe teenusepakkuja ja üksikute töölepingu alusel kaasatud spetsialistide tegevuse tagajärgedest. Liikluskindlustuse infosüsteemi teenused on ärikriitilised kõikide liikluskindlustuse kindlustusandjate jaoks nii müügi- kui ka kahjukäsitlustehingute teostamisel.

Varade poole riski kontsentratsioon puudutab investeerimisportfelliga seotud vastaspoole turu- ja krediidiriske. Aruandeaastal on oluliselt vähendatud krediidasutuste vastaspooleriski, kuna finantsturud pakkusid paremaid võimalusi seni pangakontol olnud raha paigutamisel võlakirjadesse.

**Turu- ja krediidiriskide jagunemine riikide lõikes (v.a. kontod krediidasutustes)**

<b>riik</b>	<b>31.12.2020</b>	<b>31.12.2019</b>	<b>muutus</b>
Ameerika Ühendriigid	716 189	0	716 189
Eesti	3 685 034	3 511 127	173 907
Itaalia	1 019 374	0	1 019 374
Leedu	526 720	532 025	-5 305
Läti	517 946	104 437	413 509
Norra	1 063 583	893 880	169 703
Prantsusmaa	552 720	500 289	52 431
Rootsi	1 956 455	0	1 956 455
Saksamaa	503 800	0	503 800
Soome	4 201 929	2 147 533	2 054 396
Suurbritannia	200 330	0	200 330
Šveits	297 484	0	297 484
Taani	613 839	0	613 839
Tsehi	192 106	0	192 106
<b>kokku</b>	<b>16 047 509</b>	<b>7 689 291</b>	<b>8 358 218</b>

**Turu- ja krediidiriskide jagunemine sektorite (tegevusalade) lõikes (v.a. pangakontod)**

<b>tegevusala</b>	<b>31.12.2020</b>	<b>31.12.2019</b>	<b>muutus</b>
avalik sektor	640 062	691 952	-51 890
side	1 659 854	424 462	1 235 392
energeetika	3 003 009	317 390	2 685 619
finants	6 453 033	3 807 731	2 645 302
jaekaubandus	526 720	1 032 313	-505 593
kinnisvara	163 991	182 809	-18 818
lennundus	497 784	523 507	-25 723
tööstus	2 040 339	709 127	1 331 212
kommunaalteenused	1 062 717	0	1 062 717
<b>kokku</b>	<b>16 047 509</b>	<b>7 689 291</b>	<b>8 358 218</b>

**Likviidsusrisk**

LKFi puhul võivad likviidsusprobleemid tekkida seoses suurte kahjude väljamaksetega ning maksejõuetu kindlustusandja portfelli ülevõtmisega. Esimesel juhul peab tavapäraselt edasikindlustusvõtja teostama kahju väljamakse enne, kui tekib võimalus kätte saada edasikindlustusandja osa vastavast maksest. LKFi aruandeperioodi lõpu kahjuportfelli hinnates on suurim võimalik ühekoradne makse 166,2 tuhat eurot.

Arvestades ebakindlust kindlustuskohustiste ajastamisel, on finantsvarade portfelli koostamisel hoidutud väga pikaajalistest paigutustest, mis samas oluliselt kahandavad võimalusi teenida intressi – ja/või krediidiriski võtmise arvelt. Kindlustuskohustiste ning nende vastas olevate varade eeldatavad diskonteerimata rahavood on toodud lisas 11 ja ka leheküljel 21 tabelis.

Maksejõuetu kindlustusandja portfelli ülevõtmise protsess on reglementeeritud kindlustustegevuse ja liikluskindlustuse seaduses ning eeldab spetsiifilise finantseerimisplaani koostamist, kus on võimalik toetuda LKFi netovarale, erakorralistele liikmemaksudele ja/või muudele allikatele.

**Finantsinvesteeringute positsiooni likviidsus**

<b>lepinguline tähtaeg</b>	<b>31.12.2020</b>	<b>31.12.2019</b>	<b>muutus</b>
kuni 1 aasta	4 859 547	1 703 045	3 156 502
1 kuni 5 aastat	9 958 502	5 060 540	4 897 962
üle 5 aasta	1 229 460	925 706	303 754
<b>kokku</b>	<b>16 047 509</b>	<b>7 689 291</b>	<b>8 358 218</b>
<b>keskmine päevade arv lunastumiseni</b>	<b>1 044</b>	<b>1 102</b>	<b>-58</b>

### Operatsioonirisk

Olulised operatsiooniriskid LKFi tegevuses tekivad (sulgudes kirjeldavad majandusnäitajad aruandeperioodi kohta või selle lõpu seisuga):

- ☞ finantsvarade juhtimises - varade maht aruandeperioodi lõpus 15,0 miljonit eurot läbi 54 erineva tehingu (2019: 6,5 miljonit eurot 26 tehingut);
- ☞ kahjukäsitlustoimingutes - 1 091 väljamakset summas 1,3 miljonit eurot (2019: 1 099 makset, summas 1,4 miljonit eurot);
- ☞ liiklusõnnetuste põhjustajate vastu esitatud tagasinõuete ning lepinguta sõidukite menetluse ja automaatse liikluskindlustuse majandamisel - nõuete saldo 6,4 (2019: 5,3) miljonit eurot;
- ☞ kindlustuskohustiste hindamisel - kohustiste summa 5,2 (2019: 4,6) miljonit eurot;
- ☞ liikluskindlustuse infosüsteemi käigushoidmisel - teenindatavate ärikriitiliste tehingute väärtus 89,2 (2019: 101,9) miljonit eurot.

Võimalused nimetatud operatsioonide toetamiseks ja kontrollimiseks infotehnoloogiliste vahenditega, ehk inimfaktori välistamiseks, on piiratud. LKF rakendab sisekontrolli parimat praktikat kahjude ennetamiseks.

### Kapitali juhtimine

LKFi omakapitalina käsitletakse varade ja kohustiste vahet (netovara). LKF kasutab oma netovara Liikluskindlustuse seadusest tulenevate ülesannete täitmiseks. Nõuded kapitali suurusele on kehtestatud kindlustustegevuse ja liikluskindlustuse seadusega.

Liikluskindlustuse seadus kehtestab nõuded LKFi netovara suurusele, mis peab vastama 10% tema liikmete kohustusliku liikluskindlustuse tehniliste brutoeraldiste summast. Nimetatud nõuet arvestatakse majandusaasta eelarve planeerimisel kehtestatava liikmemaksumäära suuruse leidmisel.

	31.12.2020	31.12.2019	muutus
10% koguturu brutoeraldistest	15 990 851	16 359 947	-369 096
netovara suurus perioodi lõpus	21 168 011	19 726 880	1 441 131
nõude täitmine	132,4%	120,6%	11,8%

Vastavalt LKF põhikirjale jagatakse ühingu lõpetamisel pärast võlausaldajate nõuete rahuldamist järele jäänud vara LKFi liikmete vahel võrdselt, kui seadus mille alusel LKF on loodud ja tegutseb ei sätesta teisiti. LKFi lõpetamine on lubatud üksnes juhul kui see on sätestatud seaduses või seaduse muudatuses, mille alusel LKF on loodud ja tegutseb.

### Solventsus 2

Solventsus 2 regulatsioon rakendub LKFile vaid piiratud ulatuses. Konkreetsed nõuded on määratletud liikluskindlustuse seaduse § 71. LKF peab täitma uuest seadusest tulenevaid nõudeid juhtimisele, investeerimistegevusele, edasi kindlustusele, aktuaari funktsioonile, audiitorkontrollile ning oma riskide ja maksevõime hindamisele. Nimetatud seadus kätkeb endas veel terve rida eelpool nimetatud nõudeid kindlustusandjale aga LKFile need ei kohaldu (n. järelevalvelise aruandluse nõue jne.).

### Lisa 4. Raha

	31.12.2020	31.12.2019	muutus
nõudmiseni hoiused EUR	7 554 094	14 245 578	-6 691 484
nõudmiseni hoiused NOK	369 169	26 804	342 365
nõudmiseni hoiused SEK	62 033	256 059	-194 026
<b>kokku</b>	<b>7 985 296</b>	<b>14 528 441</b>	<b>-6 543 145</b>

## Lisa 5 . Finantsinvesteeringud

Käesolevas lisas esitatud finantsinvesteeringute portfelli struktuuri ülevaade ja vastavate keskmiste arvutused on teostatud, arvestades kvalitatiivsete näitajate väärtusi tehingute kaupa vastavate perioodide lõpus.

**Tabel 5.1. Finantsinvesteeringute liigitus vastavalt IAS 39-le**

<i>finantsinvesteeringute kategooriad</i>	<b>31.12.2020</b>	<b>31.12.2019</b>	<b>muutus</b>
<b>finantsvarad õiglase väärtuse muutusega läbi koondtulemi</b>	<b>15 045 552</b>	<b>6 486 534</b>	<b>8 559 018</b>
muutuva tulumääraga võlakirjad	334 114	807 918	-473 804
muutumatu tulumääraga võlakirjad	14 711 438	5 678 616	9 032 822
<b>laenud ja nõuded</b>	<b>1 001 957</b>	<b>1 202 757</b>	<b>-200 800</b>
tähtajaline hoius	1 001 957	1 202 757	-200 800
<b>kokku</b>	<b>16 047 509</b>	<b>7 689 291</b>	<b>8 358 218</b>

Arvestades IFRS 13 poolt sätestatud õiglase väärtuse määramise hierarhia kolme taset, kuulusid õiglases väärtuses kajastatavad finantsinvesteeringud summas 15 045 552 (2019: 6 486 534) eurot aruandekuupäeva seisuga tasemesse I (noteeritud hinnad identsetele varadele või kohustistele aktiivsetel turgudel). Tähtajalised hoiused summas 1 001 957 (2019: 1 202 757) eurot on kajastatud korrigeeritud soetusmaksumuses.

**Tabel 5.2. Tulud finantsvarade kategooriate lõikes**

<i>finantsinvesteeringute kategooriad</i>	<b>2020</b>	<b>2019</b>
<b>õiglasest väärtuses läbi tulude ja kulude aruande</b>	<b>-6092</b>	<b>25 723</b>
sh. kasum/kahjum õiglase väärtuse muutusest	-46 938	-8 641
laekunud intressitulu	40 846	34 364
intressitulu hoiustelt	-2 230	-898
valuutakursi muutus	18 440	6 636
<b>kokku</b>	<b>10 118</b>	<b>31 461</b>
<b>õiglasest väärtuses läbi muu koondtulemi</b>		
sh. kasum/kahjum õiglase väärtuse muutusest	31 920	39 148
laekunud intressitulu	181 893	132 701
<b>kokku</b>	<b>213 813</b>	<b>171 849</b>
<b>kõik kokku</b>	<b>223 931</b>	<b>203 310</b>

## Lisa 6 . Varad edasikindlustuslepingutest

	<b>31.12.2020</b>	<b>31.12.2019</b>	<b>muutus</b>
edasikindlustaja osa - RBNS	393 162	17 080	376 082
nõuded edasikindlustusandjale	9 753	13 100	-3 347
<b>kokku</b>	<b>402 915</b>	<b>30 180</b>	<b>372 735</b>

Aruandeaastal toimus üks kahjujuhtum ning 2019. aastast lisandus teine juhtum, mille kahjunõude suurus on üle LKFi omavastutuse (250 000 eurot) piiri. Kahe juhtumi edasikindlustaja osa eraldisest on 376 264 eurot.

Edasikindlustuslepingutega seotud varad, mis kajastaksid lepingute lõpetamisel nii realiseeritud krediidikahjusid kui ka lõpetamise tõttu võimalikku katmata jäävat kindlustusriski, ei ole alla hinnatud. Vastavad riskid on arvesse võetud nii omavahendite normatiivi arvutuses kui ka netovara piisavuse hindamisel.

### Lisa 7. Nõuded kindlustustegevusest ja tegevusest garantiifondina

	31.12.2020	31.12.2019	muutus
<b>nõuded kindlustustegevusest</b>	<b>1 951 924</b>	<b>2 112 517</b>	<b>-160 593</b>
nõuded piirikindlustuse vahendajale	1 406	2 710	-1 304
kindlustuskohustusest või välisriigi sõiduki hüvitiste tagasinõuded	46 942	43 524	3 418
nõuded liikmetele (lisa 12)	245 235	262 784	-17 549
ALK ja tagasinõuded (tabel 7.1)	1 658 262	1 791 389	-133 127
muud nõuded	79	12 110	-12 031
arveldamine EKsLga (lisa 12)	63 511	93 871	-30 360
tulevaste perioodide kulude ettemaksud	16 044	17 239	-1 195
<b>kokku</b>	<b>2 031 479</b>	<b>2 223 627</b>	<b>-192 148</b>

**Tabel 7.1. Tagasinõuded ja kõrgendatud kindlustusmakse nõuded (tabel 12.1)**

	31.12.2020	31.12.2019	muutus
<b>tagasinõuded eraldistelt</b>	<b>1 251 745</b>	<b>1 363 983</b>	<b>-112 238</b>
kindlustuskohustusest sõidukite kahjud	12 640	33 158	-20 518
välisriigi sõidukid	1 239 105	1 330 825	-91 720
<b>tagasinõuded põhjustajatelt</b>	<b>160 284</b>	<b>176 074</b>	<b>-15 790</b>
nõuete summa kokku	1 162 520	1 265 515	-102 995
ebatõenäoliselt laekuv osa	-1 002 236	-1 089 441	87 205
<b>automaatkindlustuse makse (ALK) nõuded</b>	<b>246 233</b>	<b>251 332</b>	<b>-5 099</b>
nõuete summa kokku	5 232 869	4 046 337	1 186 532
ebatõenäoliselt laekuv osa	-4 986 636	-3 795 005	-1 191 631
<b>kokku</b>	<b>1 658 262</b>	<b>1 791 389</b>	<b>-133 127</b>

Tagasinõuded eraldistelt hõlmab kindlustuskohustusest vabastatud sõidukiga või välisriigi sõidukiga, mille kindlustusandjal ei ole Eestis esindajat, põhjustatud kahju eraldiste seda osa, mis kohustatud osapool tasub LKFile peale kahjunõude väljamaksmist kannatanule. Nimetatud eraldiste ja tagasinõuete muutuste mõju LKFi aruandeperioodi tulemile on null.

**Tabel 7.2. Tehtud allahindlused**

	31.12.2020	31.12.2019	muutus
<b>nõuded kindlustustegevusest ja muud nõuded</b>	<b>6 115 468</b>	<b>5 011 042</b>	<b>1 104 426</b>
sh tagasinõuded (tabel 7.1)	1 002 236	1 089 441	-87 205
ALK nõuded (tabel 7.1)	4 986 636	3 795 005	1 191 631
muud nõuded	126 596	126 596	0
<b>kokku</b>	<b>6 115 468</b>	<b>5 011 042</b>	<b>1 104 426</b>

31.12.2019 seisuga ebatõenäoliseks hinnatud nõuetest on 2020. aasta jooksul lootusetuteks tunnistatud ning bilansist välja kantud tagasinõudeid ja ALK nõudeid summas 1 838,4 (2019: 1 108,8) tuhat eurot. Varasemalt maha kantud nõuetest laekus aruandeaastal 3,5 tuhat eurot.

### Lisa 8. Materiaalne- ja immateriaalne põhivara

	jääkväärtus 31.12.2020	soetus- maksumus 31.12.2020	jääkväärtus 31.12.2019	soetus- maksumus 31.12.2019	jääkväärtuse muutus
materiaalne põhivara	32 159	321 630	29 046	301 048	3 113
immateriaalne põhivara	2 617	1 670 462	20 477	1 670 462	-17 860
kapitalirendi tingimustel renditud vara	46 891	187 562	117 226	187 562	-70 335
<b>kokku</b>	<b>81 667</b>	<b>2 179 654</b>	<b>166 749</b>	<b>2 159 072</b>	<b>-85 082</b>

2020. aastal on soetatud 25 888 euro eest kontorisüstust (mööblit ja tehnikat). Aruandeperioodil on kulumina kajastatud 22 649 eurot põhivaradelt (2019: 63 396 eurot) ning 70 336 kapitalirendilepinguga seotud varadelt (2019: 70 336 eurot). Immateriaalne vara koosneb põhiliselt liikluskindlustuse infosüsteemi erinevate rakenduste loomiseks kulunud väljaminekutest sh RELIKA (soetusmaksumusega 1 067,7 ja jääkväärtusega 0 eurot).

## Lisa 9. Muud kohustised

	31.12.2020	31.12.2019	muutus
kohustised edasikindlustusandja ees	4 830	8 060	-3 230
kohustised hankijatele	36 956	39 866	-2 910
kohustised Maksu- ja Tolliametile	40 932	44 723	-3 791
kohustised töövõtjatele, puhkuseerandis	76 071	72 774	3 297
muud viitvõlad ja ettemakstud tulud	1 044	1 044	0
<b>kokku</b>	<b>159 833</b>	<b>166 467</b>	<b>-6 634</b>

Tabelis toodud kohustised on realiseeritavad lähima 12 kuu jooksul, mistõttu võib neid lugeda lühiajalisteks kohustisteks.

Kohustised kapitalirendilepingust summas 47 252 eurot on tähtajaga 31.08.2021 (lisa 17 ja lisa 14).

## Lisa 10. Kohustised kindlustustegevusest ja tegevusest garantiifondina

	31.12.2020	31.12.2019	muutus
<b>bruto eraldised</b>	<b>5 173 770</b>	<b>4 627 028</b>	<b>546 742</b>
ettemakstud kindlustusmaksete eraldis	1 169	1 695	-526
rahuldamata nõuete eraldis - RBNS	4 459 965	3 887 479	572 486
rahuldamata nõuete eraldis - IBNR	680 371	737 854	-57 483
möödumata riskide eraldis	32 265	0	32 265
<b>edasikindlustaja osa eraldistes -RBNS</b>	<b>393 162</b>	<b>17 080</b>	<b>376 082</b>
<b>neto eraldised</b>			
ettemakstud kindlustusmaksete eraldis	1 169	1 695	-526
rahuldamata nõuete eraldis - RBNS	4 066 803	3 870 399	196 404
rahuldamata nõuete eraldis - IBNR	680 371	737 854	-57 483
möödumata riskide eraldis	32 265	0	32 265
<b>kokku neto eraldised</b>	<b>4 780 608</b>	<b>4 609 948</b>	<b>170 660</b>

Eraldiste bilansiliste väärtuste muutused aruandeperioodis on toodud tabelis 10.1 ja lisa 15.

**Tabel 10.1 Kohustised kindlustustegevusest valdkondade lõikes**

	RNE muutus (+) kasv	EDK osa muutus (-) kasv	EPE muutus (+) kasv	eraldised seisuga muutus	eraldised seisuga 31.12.2020	eraldised seisuga 31.12.2019
<b>kindlustustegevus</b>	<b>-157 119</b>	<b>3 182</b>	<b>-526</b>	<b>-154 463</b>	<b>2 316 552</b>	<b>2 471 015</b>
piirikindlustus			-526	-526	1 169	1 695
edasikindlustus	-72 768	3 182	0	-69 586	2 278 909	2 348 495
maksejõuetus*	-84 351		0	-84 351	36 474	120 825
<b>tegevus garantiifondina</b>	<b>704 387</b>	<b>-379 264</b>	<b>0</b>	<b>325 123</b>	<b>2 464 056</b>	<b>2 138 933</b>
ALK lepinguga kahjud	477 400	-219 107		258 293	495 944	237 651
kindlustuskaitseta sõidukid	-58 845		0	-58 845	284 034	342 879
tuvastamata sõidukid	398 070	-160 157	0	237 913	432 333	194 420
kindlustuskohustuseta või välisriigi sõidukid	-112 238		0	-112 238	1 251 745	1 363 983
<b>neto eraldised kokku</b>	<b>547 268</b>	<b>-376 082</b>	<b>-526</b>	<b>170 660</b>	<b>4 780 608</b>	<b>4 609 948</b>

\*ülevõetud ASA ja Ühiskindlustuse nõuded

## Lisa 11. Kohustiste ja varade piisavuse test

Testi eesmärk on hinnata kindlustusmatemaatiliselt arvatud kindlustusriskidest tulenevate kohustiste piisavust, analüüsides jooksvaid hinnanguid tulevaste rahavoogude kohta, arvestades turul valitsevaid intressimäärasid ja inflatsiooni ootusi. Olemasolevate kohustiste kestvusest ja tingimustest lähtudes on inflatsiooni muutumise mõju testitud ainult liikluskindlustuse perioodilistest hüvitistest tulenevate kohustiste suhtes.

Eeltööna on koostatud kohustistega seotud diskonteerimata rahavoogude diagramm sammuga 1 aasta, kokkuvõtte on toodud tabelis 11.2. Järgmisena on leitud rahavoogude puhasnüüdiseväärtus (mitmeperioodilise rahavoogude diskonteerimise mudeliga). Diskonteeritud väärtused on arvatud

kasutades EUR Sovereign SPOT tulumääradest koostatud tootluskõverat, kus üle 30 aastase lõpptähtaja määr on võrdsustatud 30 aastase määraga.

Kohustiste ja varade koosmõju hindamise testi jaoks on tehtud rahavoogude diagramm finantsvarade kohta, kasutades järgmiseid eelduseid:

- ☞ nõuded (va tagasinõuded) realiseeruvad ühe aasta jooksul;
- ☞ tagasinõuded on periodiseeritud kuni 5- aastasele eeldatavale laekumisperiodile;
- ☞ kindlustuskohustuseta või välisriigi sõiduki hüvitiste tagasinõuded realiseeruvad samal perioodil kui nendega seotud kohustised;
- ☞ finantsinvesteeringud laekuvad vastavalt lepingus toodud tähtajale;
- ☞ edasikindlustuse varad realiseeruvad samal perioodil kui nendega seotud kohustised.

Rahavoogude diagrammi koostamisel on kasutatud hinnangut, kus inflatsioonitegur liigub 0%-lt 2,0%-ni järgneva kümne aasta jooksul ja jääb sealt edasi samaks. Kasutatud riskivaba rahahind on toodud tabelis 11.1.

**Tabel 11.1. Riskivaba rahahind**

Euroopa keskpank	aastad					
	kuni 1	1-5	5-10	10-20	20-30	üle 30
EUR Sovereign SPOT 31.12.2020	-0,76%	-0,74%	-0,60%	-0,38%	-0,19%	-0,19%
EUR Sovereign SPOT 31.12.2019	-0,66%	-0,50%	-0,20%	0,13%	0,33%	0,33%

**Tabel 11.2. Diskonteerimata rahavoogude diagramm**

tuhanded eurod	rahavoo perioodid aastates						
	kuni 1	1-5	5-10	10-20	20-30	üle 30	kokku
varad	14 310	11 119	849	172	49	18	26 517
kohustised	1 391	2 384	404	531	152	33	4 894
neto rahavoo 31.12.2020	12 920	8 735	445	-359	-104	-15	21 622
varad	17 822	5 903	774	149	26	1	24 675
kohustised	2 367	1 027	428	548	154	14	4 539
neto rahavoo 31.12.2019	15 454	4 876	346	-399	-128	-13	20 136

**Tabel 11.3. Intressiriskile avatuse test**

tuhanded eurod	Kui normaliseeritud diskonteerimisel kasutatav määr							
	bilansiline väärtus	rahavoo puhasnõudis väärtus	suureneb	väheneb	suureneb	väheneb	suureneb	väheneb
			50-bp	50-bp	100-bp	100-bp	200-bp	200-bp
varad	26 467	26 715	-148	154	-292	314	-565	653
kohustised	5 370	5 381	-143	155	-275	325	-510	714
neto rahavoo 31.12.2020	21 098	21 334	-5	-2	-17	-11	-54	-61
varad	24 472	24 759	-104	108	-204	219	-396	455
kohustised	4 911	4 881	-113	122	-216	255	-401	558
neto rahavoo 31.12.2019	19 560	19 878	9	-14	12	-36	6	-103

**Tabel 11.4. Inflatsiooniriskile avatuse test**

tuhanded eurod		Kui aastase püsiva makse arvutamisel kasutatav inflatsioonimäär							
		bilansiline väärtus	rahavoo puhasnõudis väärtus	suureneb	väheneb	suureneb	väheneb	suureneb	väheneb
				100-bp	100-bp	200-bp	200-bp	400-bp	400-bp
perioodilised hüvitised	31.12.2020	2 486	2 480	249	-211	544	-392	1 325	-683
perioodilised hüvitised	31.12.2019	1 935	1 900	208	-179	450	-334	1 069	-588

Kohustiste adekvaatsuse testi tulemus viitab LKFi kindlustustehniliste eraldiste arvutamise põhimõtete järgi kajastatud kohustiste puudujäägi suurenemisele 11 322 euro võrra. Puudujääk on kajastatud eraldiste koosseisus „möödumata riskide eraldisena“.



## Lisa 12. Tulu teenitud kindlustusmaksetest

	2020	2019
<b>piirikindlustuse teenitud kindlustusmaksed</b>	<b>21 877</b>	<b>42 194</b>
piirikindlustuse kindlustusmaksed	21 351	42 348
EPE muutus	526	-154
<b>automaatkindlustuse kindlustusmaksed (ALK)</b>	<b>940 837</b>	<b>1 022 742</b>
ALK esitatud kehtivate makseteatiste summa	2 132 469	2 504 766
ALK esitatud makseteatiste ebatõenäoliselt laekuv osa	-1 191 632	-1 482 024
<b>lepinguta sõidukite menetlus (LSM)</b>	<b>922</b>	<b>167</b>
LSM lootusetute nõuete laekumine	922	167
<b>kokku tulu teenitud kindlustusmaksetest</b>	<b>963 636</b>	<b>1 065 103</b>

Liikluskindlustus rakendub automaatselt sundkindlustusena (automaatne liikluskindlustus), kui sõiduki suhtes on kindlustuslepingu sõlmimise kohustus täitmata. Kindlustuskohustusega isikul on kohustus tasuda kindlustusmaksed, LKFi on kohustus hüvitada sundkindlustusega sõidukiga tekitatud kahju. 31.12.2020 seisuga on 11 168 (2019: 12 741) automaatkindlustusega sõidukit. Näitajad alustatud ja lõpetatud menetluste kohta on toodud tabelis.

Tabel 12.1. Automaatse liikluskindlustuse menetlused

		2020	2019
algatatud menetlusi	tk	71 612	72 071
lõpetatud menetlusi, sh	tk	73 053	72 650
leping sõlmitud	tk	28 435	29 191
liiklusregistris andmed korrastatud	tk	44 618	43 459
esitatud nõudeid	tk	22 469	27 490
esitatud nõuete summa	eur	2 161 065	2 537 299
laekunud nõudeid	eur	945 769	1 029 236

Automaatse liikluskindlustuse ja Lepinguta sõidukite menetluse aruandeperioodi lõpu nõuete saldo ning hinnang nõuete väärtusele on toodud lisa 7 tabelis. Allahindlusel kasutatud eeldused ja hinnangud on kirjeldatud lisa 2.

## Lisa 13. Tulud (va tulu teenitud kindlustusmaksetest, tagasinõuetest)

	2020	2019
liikmemaksu põhiosa*	3 279 454	3 962 597
liikmemaksu lisaosa (CABAS)	340 269	320 439
CABAS litsentsitasud autoremondiettevõtetele	90 960	92 232
kahjunõuete käsitlestasud	30 770	56 721
VS-i haldamise tulu liikmetelt	2 999	672
muud	6 677	1 783
<b>kokku</b>	<b>3 751 129</b>	<b>4 434 444</b>

\*liikmemaksu baas ehk liikmete kogutud liikluskindlustuse maksed vähenesid 2020. aastal 12,5% võrra 89,2 miljoni euroni, samuti oli muutus liikmemaksumääras, 2020. aastal 3,20% (2019: 3,50%).

## Lisa 14. Kulud

	2020	2019
tööjõukulud	-1 116 953	-1 017 859
koolitus, meeskonnatöö	-10 430	-18 527
kontori haldus	-169 208	-152 680
koostöö liikmete ja partneritega	-60 337	-109 393
IT taristu kulud (rent+haldus+amort)	-303 733	-340 980
Cabas all-litsentsidena edasi esitatud kulud	-421 846	-404 267
ostetud teenused, muud tegevuskulud	-171 690	-244 634
kulud finantseerimisest (kap.rendi lepingust, "+" tulu finantseerimisest)*	679	1 007
<b>kokku</b>	<b>-2 253 518</b>	<b>-2 287 333</b>

\*intressitulu kapitalirendi maksetelt tuleneb diskonteerimisel kasutatud negatiivsest intressimäärast



**Tabel 14.1 Tööjõukulud**

	2020	2019
töötajad	-754 482	-686 661
juhatas	-326 928	-292 587
nõukogu	-19 380	-18 445
liikluskindlustuse lepitusorgan	-16 163	-20 166
<b>kokku</b>	<b>-1 116 953</b>	<b>-1 017 859</b>

LKFi oli aruandeperioodi lõpu seisuga töölepinguga töötajaid 21 (täiskohani ümardatult), juhatuse liikmeid neli ning nõukogu liikmeid kuus (2019: vastavalt 20, 4, 6).

Juhataste ja töötajate tasustamine põhineb põhipalkadel, mis on lepinguliselt fikseeritud. Juhataste liikmetel on lisaks põhipalgale ette nähtud ka tulemustasu komponent, mis ei moodusta samas määravat osa isiku aasta sissetulekust. Tulemustasu määramisel lähtutakse ennekõike aastaeesmärkide täitmisest ning see ei ole majandustulemustest otseselt sõltuv. Viimase põhimõtte läbi on välistatud juhatuse ja töötajate võimalik huvide konflikt ja majandustulemuste moonutamise vajadus võimalikust lühiajalisest isiklikust kasust lähtudes.

Meeskonna arendamiseks on aruandeperioodil kulud tehtud 0,9 (2019: 8,5) tuhat eurot. Muid olulisi soodustusi LKF oma töötajatele teinud ei ole.

LKF on moodustanud seltsingu Eesti Kindlustusseltside Liiduga kindlustussektori ülesannete täitmiseks.

**Lisa 15. Neto esinenud kahjunõuded (lisa 10)**

	makstud kahjud; regress (-)	RNE muutus (+)kasv	RNE regressi muutus (-) kasv	EDK osa muutus (-)kasv	eraldise ja nõude muutus	kahjunõuded neto
<b>2020</b>						
<b>kindlustustegevus</b>	<b>-103 876</b>	<b>-157 119</b>	<b>0</b>	<b>3 182</b>	<b>-153 937</b>	<b>50 061</b>
piirikindlustus	0	0	0	0	0	0
edasikindlustus	-56 522	-72 768	0	3 182	-69 586	13 064
maksejõuetus	-47 354	-84 351	0	0	-84 351	36 997
<b>tegevus garantiifondina</b>	<b>-755 059</b>	<b>704 387</b>	<b>112 238</b>	<b>-379 264</b>	<b>325 123</b>	<b>-1 192 420</b>
ALK lepinguga kahjud	-149 712	477 400	0	-219 107	258 293	-408 005
kindlustuskaitseta sõidukid	-75 839	-58 845	0	0	-58 845	-16 994
tuvastamata sõidukid	-529 508	398 070	0	-160 157	237 913	-767 421
kindlustuskohustuseta või välisriigi sõidukid	0	-112 238	112 238	0	-112 238	0
<b>kokku</b>	<b>-858 935</b>	<b>547 268</b>	<b>112 238</b>	<b>-376 082</b>	<b>171 186</b>	<b>-1 142 359</b>

	makstud kahjud; regress (-)	RNE muutus (+)kasv	RNE regressi muutus (-) kasv	EDK osa muutus (-)kasv	eraldise ja nõude muutus	kahjunõuded neto
<b>2019</b>						
<b>kindlustustegevus</b>	<b>-110 338</b>	<b>-81 976</b>	<b>0</b>	<b>24 124</b>	<b>-57 852</b>	<b>-17 877</b>
piirikindlustus	824	0	0	0	0	824
edasikindlustus	-104 276	-45 918	0	24 124	-21 794	-47 873
maksejõuetus	-6 886	-36 058	0	0	-36 058	29 172
<b>tegevus garantiifondina</b>	<b>-509 031</b>	<b>288 615</b>	<b>-320 814</b>	<b>0</b>	<b>288 615</b>	<b>-476 832</b>
ALK lepinguga kahjud	-138 257	141 092	0	0	141 092	-279 349
kindlustuskaitseta sõidukid	27 282	-202 959	0	0	-202 959	230 241
tuvastamata sõidukid	-398 056	29 668	0	0	29 668	-427 724
kindlustuskohustuseta või välisriigi sõidukid	0	320 814	-320 814	0	320 814	0
<b>kokku</b>	<b>-619 369</b>	<b>206 639</b>	<b>-320 814</b>	<b>24 124</b>	<b>230 763</b>	<b>-494 709</b>

2020. aasta makstud kahjude (arvestamata tagasinõudeid) hulgas on aruandeaasta juhtumite eest välja makstud kahjunõudeid summas 795,7 (2019: 769,6) tuhat eurot ja varasemate aastate juhtumite eest 535,8 (2019: 513,1) tuhat eurot.

RNE suurenemine 547,3 tuhat eurot, sisaldab aruandeaastal toimunud kuid 31. detsembri seisuga välja maksmata kahjunõudeid summas 912,2 tuhat eurot (219,1 tuhat eurot sellest hüvitab LKFi edasikindlustusandja) ning varasemate aastate välja maksmata kahjunõuete vähenemist summas 364,9 tuhat eurot.

### Lisa 16. Kahjude kujunemine

Kahjude kujunemine sisaldab hinnanguid kahjunõude suurusele (ehk eraldisele) juhtumiaastal ning hinnanguid aruandeaastal. Vahed on selgitatavad esialgselt antud hinnangute ning käsitlemise protsessis saadud lisainformatsiooni põhjal tehtud hinnangute ning tegelike nõuete väljamaksete vahedega.

kahjunõuded (tuhandes eurod)	2015	2016	2017	2018	2019	2020	kokku
juhtumi aastal	771	894	1 274	986	748	1 319	5 991
1 aasta hiljem	626	842	1 191	1 097	1 055	-	-
2 aastat hiljem	592	817	1 021	1 083	-	-	-
3 aastat hiljem	588	829	1 049	-	-	-	-
4 aastat hiljem	578	828	-	-	-	-	-
5 aastat hiljem	578	-	-	-	-	-	-
kahjunõuete hinnang 31.12.2020	578	828	1 049	1 083	1 055	1 319	5 912
makstud kahjud kuni 31.12.2020	-578	-828	-946	-981	-656	-622	-4 611
eraldis 31.12.2020	0	0	103	102	399	697	1 302
1993-2014 eraldis 31.12.2020							2 375
<b>brutoeraldis kokku</b>							<b>3 676</b>
edasikindlustaja osa					160	219	379
edasikindlustusandja osa 1993-2014 eraldises 31.12.2020							14
<b>netoeraldis kokku</b>							<b>3 283</b>

Analüüsitud on juhtumiaastaid 2015 kuni 2020, varasemate perioodide kahjude eraldised on märgitud koondsummas. Eraldisest on maha arvestatud käsitluskulude jaoks tehtud eraldis (31.12.2020 seisuga 212 tuhat eurot). Kahjunõuete hinnang esimesel aastal sisaldab alati ka antud perioodi lõpuga arvestatud IBNR eraldist. Perioodi 1993-2014 eraldiste suur maht tuleneb LKFi tegevusest edasikindlustusandjana kuni aastani 2004 ning jaguneb järgmiselt: edasikindlustuslepingutega seotud eraldis perioodi lõpu seisuga 2 261 tuhat eurot ning garantiifondi kohustustega seotud eraldis 114 tuhat eurot.

Analüüs ei hõlma kindlustuskohustuse ja välisriigi sõidukite tekitatud kahjude eraldist summas 1 252 tuhat eurot, nende kindlustustehniline mõju tulemile ja netovarale on null.

### Lisa 17. Rendilepingud

#### LKF kui rendilevõtja

LKFi rendileping kontoriruumide rentimisel on alates 01.01.2019, vastavalt IFRS 16 nõuetele, kajastatud bilansis vara ja kohustisena rendimaksete nüüdisväärtuses.

	31.12.2020	31.12.2019	muutus
vara kapitalirendi lepingust	46 891	117 226	70 335
kohustis kapitalirendi lepingust	47 252	117 913	70 661
<b>kokku</b>	<b>-361</b>	<b>-687</b>	<b>-326</b>

Rendileping, mis algas 2011 septembrist on pikendatud (05.07.2016) kuni aastani 31.08.2021. Erakorralise ülesütlemise puhul teatatakse 30 päeva ette ning hüvitise määr on kahe kuu rendi summa (11,8 tuhat eurot), korraline ülesütlemine ei ole võimalik.

CABAS tarkvara (lisa 18) kasutusõiguse ja turustamise eest on aruandeaastal makstud lepingulist litsentsitasu 366,8 (2019: 350,7) tuhat eurot. Lepingu lõpetamisel on etteteatamise tähtaeg 1 aasta (ehk 375,1 tuhat eurot). Rendimaksete summa 2021. aastal on 375,1 tuhat eurot, kehv leping pikeneb automaatselt 12 kuu võrra kui pooled ei soovi teisiti.

#### LKF kui rendileandja

Kasutusrenditingimustes on LKF sõlminud all-litsentsi lepingud CABAS tarkvara kasutamiseks autoremondiettevõtjatega (lisa 18). 2020. aastal on kogutud autoremondiettevõtjalt tarkvara kasutamise

litsentsitasudena 91,0 (2019: 92,2) tuhat eurot. Kindlustusandjate jaoks on teenus liikmemaksu arvelt mahus 340,3 (2019: 320,4) tuhat eurot.

Lepingu lõpetamisel on etteteatamise tähtaeg 1 aasta (ehk 375,1 tuhat eurot), mis lepingujärgselt tuleb LKFile hüvitada CABAS-t kasutavate autoremondiettevõtete ja kindlustusandjate poolt.

### Lisa 18. CABAS litsentsileping

Rootsi ettevõttega CAB Group AB kehtiva taastusremondi normeerimistarkvara CABAS litsentsilepingu pikkus on kolm pluss kaks aastat (alates juuli 2013) pikenedes automaatselt 12 kuu võrra kui osapooled ei otsusta teisiti. Projekti finantseerivad tarkvara kasutavad remondiettevõtted ja kindlustusandjad, s.t liikluskindlustuse garantiifondi vahendeid selleks ei kasutata.

Sõlmitud leping annab muuhulgas LKFile:

- 📄 õiguse tarkvara kasutada;
- 📄 ainuõiguse Eesti piires tarkvara kasutusõigustele litsentse väljastada;
- 📄 õiguse määrata Eestis litsentsi hind.

Tulenevalt lepinguga saadud õigustest ja kohustistest on lepinguline suhe CAB Group AB-ga kajastatud kasutusrendina (lisa 17). Tarkvara kasutamise kulu Eesti turul kokku oli 431,8 (2019: 412,7) tuhat eurot.

31.12.2020 seisuga on CABAS-e kasutamise õigus 158 autoremondiettevõttel, 7 koolil, 10 kindlustusandjal ja LKFil.

### Lisa 19. Tehingud seotud osapooltega

Seotud isikuteks loetakse (sulgudes vastavad tehingute aluseks olevad lepingud vms suhet reguleerivad dokumendid):

- 📄 nõukogu liikmed (nõukogu reglement);
- 📄 kindlustusseltsid (Liikluskindlustuse seadus, nõukogu otsused, edasikindlustuslepingud);
- 📄 juhtkonna liikmed (töö- ja teenistuslepingud) ning nende lähisugulased ning nendega seotud ettevõtted.

Tehingud seotud osapooltega, mille puhul on olemas turg, on teostatud lähtudes tavapäraest turutingimustest, eesmärgiga tagada parim võimalik tulemus. Need tehingud, mille puhul turg puudub, on kinnitatud nõukogus.

**Tabel 19.1 Tehingud LKFi liikmetega**

saadud +, tasutud -	liikme- maksu põhiosa	liikmemaksu lisaosa e Cabas	kahju- nõuded (sh käsitluskulu)	muud tulud ja kulud	2020
BTA	280 491	29 829	0	0	310 320
Compensa*	223 129	26 285	-2 271	5 151	252 294
ERGO	636 962	58 153	-38 061	0	657 054
Gjensidige	128 114	8 207	-5 374	2 153	133 100
If	463 315	57 365	-16 365	0	504 315
Inges	206 433	12 675	-25 352	8 334	202 090
LHV**	18 000	0	0	0	18 000
PZU	464 275	56 625	-21 043	10 562	510 418
QBE	48 000	0	-7 904	0	40 096
Salva	255 594	19 006	-6 250	0	268 350
Seesam*	154 736	15 532	-738	3 471	173 002
Swedbank	400 405	56 591	-16 879	9 702	449 819
<b>kokku</b>	<b>3 279 454</b>	<b>340 268</b>	<b>-140 237</b>	<b>39 372</b>	<b>3 518 858</b>

\* Seesam Insurance AS on alates 01.07.2020 ühinenud Compensa Vienna Insurance Group, ADB Eesti filiaaliga

\*\* AS LHV Kindlustus on LKFi liige alates 20.05.2020. Liikme õigused ja kohustused omandas AS LHV Kindlustus 29.12.2020

saadud +, tasutud -	liikmemaksu põhiosa	liikmemaksu lisaosa e Cabas	kahjunõuded (sh käsitluskulu)	muud tulud ja kulud	2019
BTA	324 209	25 412	0	0	349 621
Compensa	114 229	8 583	-3 631	605	119 785
ERGO	778 465	55 458	-27 774	0	806 149
Gjensidige	127 266	9 992	-4 000	832	134 090
If	534 795	60 808	-33 813	-686	561 104
Inges	320 943	10 081	-17 777	2 656	315 904
PZU	624 073	54 025	-31 830	4 915	651 183
QBE	36 000	0	-53 793	0	-17 793
Salva	277 498	18 884	33 701	-1 001	329 082
Seesam	360 660	26 969	-9 941	1 980	379 668
Swedbank	464 460	50 227	-7 353	2 721	510 056
<b>kokku</b>	<b>3 962 598</b>	<b>320 439</b>	<b>-156 212</b>	<b>12 023</b>	<b>4 138 848</b>

**Tabel 19.2 Nõuded ja kohustised seotud osapooltega**

	nõue 31.12.2020	kohustis 31.12.2020	nõue 31.12.2019	kohustis 31.12.2019
BTA	18 861	0	20 588	0
Compensa	28 203	0	7 404	0
PZU	39 913	0	41 610	0
ERGO	35 784	4 682	46 990	0
Gjensidige	10 778	0	8 843	0
If	30 209	2 377	33 247	1 800
Inges	19 155	1 992	23 234	1 896
LHV	3 000	0	0	0
QBE	9 000	168	0	354
Salva	15 122	0	20 558	218
Seesam	0	0	22 772	0
Swedbank	35 210	0	37 538	0
EKsL	63 511	0	93 871	0
<b>kokku</b>	<b>308 746</b>	<b>9 218</b>	<b>356 655</b>	<b>4 267</b>

Tabelis toodud nõuete saldo koosneb IFRS 15-ga kooskõlas esitatud nõuetest. Kohustiste hulgas on eraldiste koosseisus kajastatavaid kohustisi perioodi lõpu seisuga 9,2 (2019: 4,3) tuhat eurot.

### **Juhtorganid**

Juhatuse liikme lepingute alusel arvestati juhatusele tasu (koos maksudega) 2020. aastal 326,9 (2019: 292,6) tuhat eurot. Nõukogu liikmetele on samal perioodil arvestatud tasu koos maksudega summas 19,4 (2019: 18,4) tuhat eurot. Juhatuse liikmete kompensatsiooni suurus ennetähtaegse tagasikutsumise puhul on võrdne kuue kuu tasuga.

### **MTÜ Eesti Kindlustusseltside Liit (EKsL)**

Juhatuse liikmed Mart Jesse, Andres Piirsalu ja Lauri Potsepp on ka EKsL-i juhatuse liikmed. LKF ja EKsL tegutsevad ressursse ühiselt kasutades, millest tekib vajadus vastavate kulude jaotamiseks kahe finantseerimisallika vahel. Kulude jaotus on põhimõtteliselt läbi viidud järgnevalt:

- ☞ tööaja kasutuse hindamine ja sellele vastavad tööjõukulud;
- ☞ ülejäänud kulude jaotamine, lähtudes (rakendamise järjekorras): a) kulukandja päritolust, b) tööaja kasutuse (või vastavate tööjõukulude) proportsioonist, või c) võrdsest jagamisest.

2020. aastal on LKF ja EKsL arveldanud tegevuskulusid summas 161,0 (2019: 185,5) tuhat eurot.

## **Lisa 20. Tingimuslikud kohustised**

### ***Juhatuse liikmete kompensatsioon***

Juhatuse liikmete kompensatsiooni suurus ennetähtaegse tagasikutsumise puhul on võrdne kuue kuu tasuga, seisuga 31.12.2020 oleks nimetatud summa suurus koos maksudega 129,6 (2019: 129,6) tuhat eurot.

### ***Maksurevisjoni võimalik mõju***

LKFis ei ole viimastel aastatel läbi viidud maksurevisjoni. Maksuhalduril on õigus kontrollida LKF-i maksuarvestust kuni viie aasta jooksul maksudeklaratsiooni esitamise tähtajast ning vigade tuvastamisel määrata täiendava maksusumma koos intressidega ning trahv. LKF-i juhtkonna hinnangul ei esine asjaolusid, mille tulemusena võiks maksurevisjoni tulemusena tekkida LKF-i oluline täiendav maksusumma.

## **Lisa 21. Aruandekuupäevajärgsed sündmused**

2020. aasta tõi LKF-i liikmetele kaasa küll kindlustusmaksete summa languse aga samaaegselt ka erakordselt suure kasumi. See vähendas LKF-i liikmemaksubaasi aga samas tulenevalt liikmete paranenud maksevõimest tõi kaasa ka garantiifondi vastaspoole riski vähenemise. Muutus oli tingitud kolme erineva mõjuteguri kombinatsioonist: 1) pikemaajalisem hinnalangus, mis sai uue hoo sisse COVID-19 saabudes (kindlustusmakse määrad langesid keskmiselt 15%); 2) kindlustusriski suurenemine (kindlustuspäevade arv kasvas võrreldes 2019. aasta lõpu seisuga 3%), 3) kindlustusjuhtumite arvu järsk vähenemine tulenevalt soodsatest ilmaoludest ja COVID-19-st tingitud majanduse jahtumisest (kindlustusjuhtumite arv langes seetõttu aasta baasil 18%).

2021. aastal on LKF-i jaoks oluline jälgida arenguid Eesti majanduses ning ilmastiku mõju. Kindlustusrisk on juba Eesti liikluskindlustuse turul kindlustusandjate poolt aktsepteeritud ja selleks juba tänaseks kogutud kindlustusmaksete summast peab piisama järgmise 8 kvartali kindlustusjuhtumitest tingitud kahjude hüvitamiseks (liikluskindlustuses tavapärane periood, mille jooksul suurem osa kahjunõuetest on teada ja hüvitatud). Võrreldes enamiku teiste riikidega on Eesti liikluskindlustuse süsteem paindlik ja reageerimisvõimeline väliskeskkonna muutuste suhtes tänu erakordselt heale infotaristule (e- riik). N.ö. headel aegadel võimaldab see turul kiiresti konkurentsitingimustes tulla klientidele vastu ning hindu langetada. Kiire kahjususe suurenemise perioodil aga on turul samavõrd võimalus kahjususe tõusule kiiresti reageerida.

Kriitiline küsimus ongi tulevikku vaadates selles, kui kiiresti toimuvad muutused keskkonnas. Kui majanduskasvus ja ilmastiku mõjus järske muudatusi ei tule, suudab Eesti kindlustusturg kohaneda ning täiendavat määramatust seoses LKF-i liikluskindlustuse liikmemaksu baasi- kindlustusmaksete summaga-ega ka LKF- liikmete vastaspoole riskiga ette näha ei ole. Aga järsk majanduse taastumine kombinatsioonis halbade ilmaoludega suurendab riski liikluskindlustuse süsteemi jaoks.

## SÖLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

mittetulundusühing Eesti Liikluskindlustuse Fond nõukogule

### Arvamus

Oleme auditeerinud mittetulundusühing Eesti Liikluskindlustuse Fond raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab finantsseisundi aruannet seisuga 31. detsember 2020 ning eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta tulude ja kulude aruannet, rahavoogude aruannet, netovara muutuste aruannet ja raamatupidamise aastaaruande lisasid ning aastaaruande koostamisel kasutatud peamiste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab kaasnev raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistel osades õiglaselt mittetulundusühing Eesti Liikluskindlustuse Fond finantsseisundit seisuga 31. detsember 2020 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

### Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga”. Me oleme ettevõttest sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestusekspertide rahvusvahelise eetikakoodeksi (sh rahvusvaheliste sõltumatuse standardite) (edaspidi: IESBA koodeks) ja Eestis finantsaruannete auditi läbiviimisel asjassepuutuvate eetikanoüetega, mis meile rakenduvad, ning oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt nendele nõuetele ja IESBA koodeksile.

Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusele.

### Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma raamatupidamise aastaaruannet ega meie asjaomast vandeauditori aruannet.

Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon oluliselt lahkneb raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Kui me teeme teatud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda.

### Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega

Juhtkond vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ning õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt ning sellise sisekontrollisüsteemi eest nagu juhtkond peab vajalikuks, võimaldamaks raamatupidamise aastaaruande korrektset koostamist ja esitamist ilma pettustest või vigadest tulenevate oluliste väärkajastamisteta.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatses kas ettevõtte likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad ettevõtte raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

### Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditori aruanne, mis sisaldab meie arvamus. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduure vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, vääresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamus avaldamiseks ettevõtte sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust ettevõtte suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeauditori aruandes tähelepanu raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamus. Meie järeldused põhinevad vandeauditori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mis tahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

/allkirjastatud digitaalselt/

Erki Usin

Vandeauditori number 496

Ernst & Young Baltic AS

Auditoortevõtja tegevusloa number 58

Rävala pst 4, 10143 Tallinn

31. märts 2021

### MTÜ EESTI LIIKLUSKINDLUSTUSE FONDI MÜÜGITULU VASTAVALT EMTAK 2008-LE

<b>EMTAK</b>	<b>Tegevusala</b>	<b>2020</b>	<b>2019</b>
46141	Masinate, tööstusseadmete, laevade ja õhusõidukite vahendamine sh arvutite ja arvutitarkvara vahendamine	90 960	92 232
65121	Kahjukindlustus	963 636	1 065 103
63991	Mujal liigitamata infoalane tegevus	2 999	672
		<b>1 057 595</b>	<b>1 158 007</b>

### PLANEERITAVAD TEGEVUSALAD AASTAKS 2021

<b>EMTAK</b>	<b>Tegevusala</b>
46141	Masinate, tööstusseadmete, laevade ja õhusõidukite vahendamine, sh arvutite ja arvutitarkvara vahendamine
65121	Kahjukindlustus
63991	Mujal liigitamata infoalane tegevus